

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben háshor hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 kanap utáni napok kivételével
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.
 A szerkesztőség köziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállal kötelem.
 Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, december 30.

Szomorú év vigasza.

Az időnek egy-egy kiemelkedő határánál mindig elfogódva állunk; míg egyik szemünk a múltba révedez, annak emlékein mereng el, addig a másik a jövőbe merül, kutatva, vajjon mi van abban elrejtve számunkra, szívünk pedig egyfelől aggodalom és kétségbeesés, másfelől remény és bizalom között hanyódik, vetődik.

Ugyanígy érzelmek fogják el lelkünket, ha az év utolsó napján visszatekintünk a lefolytév politikai nemzeti küzdelmeire s lelki szemünkkel a nemzeti élet jövőjébe tekintünk.

Harmincznyolcz esztendő óta nem volt ilyen nevezetes év nemzetünk történetében, mint ez, amelynek most vet véget a feltartóztathatatlanul rohanó idő.

Ex-lex-ben, törvénytelenységben született ex-lex-ben, törvénytelenységben mulik is ki. Bár törvényhozásunk mindkét háza együtt volt, törvénytárunk nem gazdagodott egyetlenegy kötettel, egyetlenegy alkotással, egyetlenegy törvénnyel sem, ami újabb alkotmányos életünkben nem fordult elő soha.

Terméketlen, e téren teljesen meddő esztendő volt tehát ez, de — bár küzdelmeinknek nincs még kézzelfogható eredménye — a nemzet életében meddőknek, terméketlennek éppen nem mondható, sőt későbbi következményeit, a nemzeti élet jövőjére való hatást tekintve ez

a különben terméketlen esztendő messze felülmúlja újabb alkotmányos életünknek bármelyik esztendejét.

Hogy megdöntött egy harmincz esztendő, a nemzet életére károsnak bizonyult párturalmi rendszert, ez csak negatív eredmény, de már ez is olyan, hogy évtizedek óta mindenki lehetetlennek gondolta.

Sokkal fontosabb eredmény ennél ez év történetében az a hallatlan lendület, amit a nemzeti érzés erősödése feltüntet. A liberális klikkuralomnak egyik legnagyobb kártevése éppen abban nyilvánult, hogy valósággal elaltatta a nemzeti érzést. Bár kulturánk erős nemzeti irányban fejlődött, ennek dacára az emberek könnyen megalkudtak hazafias lelkiismeretükkel. És nemcsak a strébereknel és nemcsak az öregeknél tapasztaltuk ezt, hanem sajnos, már a fiataloknál is. Hogy valaki csak fogalmazó is lehessen, más áruba kellett bocsátania politikai meggyőződését. Ugy elfojtotta a liberális uralom a nemzeti érzés tüzét, hogy senki képesnek nem tartotta volna ezt a nemzetet arra, ami a közelmúlt napokban bekövetkezett.

Hogy a szabadelvűpárt uralma egy nap alatt összeomoljon — hogy a képviselőháznak függetlenségi elnöke, néppárti és alkotmánypárti alelnökei legyenek, hogy a miniszteri székekre alig akadjon pályázó s az is csak olyan, amilyen.

Hogy a hatalom, a befolyás, a felsőbb kegy a nemzet jobbaira ne gyakoroljon semmi vonzerőt, mert az a hata-

lom, az a befolyás, az a kegy ellensége a nemzet törekvéseinek. Hihetetlennek tartották ezt.

És mégis bekövetkezett. A nemzeti öntudat olyan erővel ébredt fel, aminőről addig álmodni sem mertünk. Minél jobban igyekeznek elnyomni, annál erősebb, hatalmasabb lesz a nemzeti érzés s minél jobban óhajtják elhamvadását, annál biztosabban tör a győzelem felé.

Ez a szomorú év egyik vigasztaló eredménye.

Másik eredmény: egy visszafelé el-sült ágyu.

A szociális kérdéseket dobta oda Kristóffy abból a célból, hogy a felbujtott tömeg elfojtsa a nemzeti mozgalmat. Szerencsére csak egy része ült fel a magyar munkásságnak a beugratásnak; az a része, amely jórészt ugysem tartozik a magyarsághoz más, mint a gyomra révén.

Ellenben megvolt a vakmerő csinynek az a következménye, hogy az összes pártok kezdtek érdeklődni a szociális bajok és azok megoldása iránt. Eddig csak a néppártnak és az agráriusoknak volt szociális programja; a többi párt bizony nem sokat törődött a munkások bajaival. Most egyszerre tudtára ébredtek a mulasztásnak s a mint normális viszonyok állanak be, kétségtelen, hogy a szociális törvényalkotás lesz a nemzet legsürgősebb teendője.

Normális viszonyok első feltétele azonban: a közjogi téren kivívott győzelem. A diadalmas nemzeti eszme fogja a

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Zoltán.

Egy kis kadét meghalt az este.
 Nem villogott kard oldalán,
 És mégis ott esett el, harcban,
 Hosszú, küzdelmes, nagy esatán.

Koporsódnál, ifjú barátom,
 Meghatva állok s könnyezek.
 Sodord reá szelid virágod,
 Emlékezet és kegyelet.

Más harcra készültél te egykor!
 Zsinóros atillád alatt
 A honvéd névnek hallatára
 Kebled nagy álmoktól dagadt —

És jött az ellenség. Kezében
 Fegyver se volt. Jött a halál.
 Az ifju büszkén szembenézett.
 A honvéd nem fél; szembeszáll.

Hogy küzdött! Férfiúi szívvel
 Bátran. Hosszú, nagy csata volt...
 De vége. Büszke álmaid most
 Örök álomban folytatod...

Koporsódnál, ifjú barátom,
 Meghatva állok s könnyezek.
 Sodord reá szelid virágod
 Emlékezet és kegyelet

Dr Krüger Aladár.

Becsület!

Irtá: Ulfertth József.

I.

Az Andrassy ut egyik vendéglőjének pin-czehelyiségében két jókedvű társaság mulatott. Katonatisztekéből állott az egyik, — egy főhad-nagy névnapját ünnepelték. A másik pedig fiatal tisztviselőkből, akik egy collegájuk kine-vezése alkalmából gyűltek össze.

Tizenkét óráig rendben ment minden. A

zigány fáradhatatlanul húzta a legkülömbféle magyar dalokat. Senki sem akadt fel rajta. Tizenkét órakor azonban felváltotta a jókedvet a pezsgő hangulat. A hivatalnokok magukhoz rendelték a cigányprimást s egyre-másra húzattak vele. Mindegyik a saját nótáját.

Másfél órája húzta már a cigány, amikor felállt a szomszéd asztalnál Békeffy Endre s harsány hangon átkiabált.

Ide is gyere már te bundás! Elég volt azokból a szomorú nótákból.

Mártonfi Eleken volt a huzatás sora ideát. Azzal felelt a főhadnagy fenyegetőleg kiejtett szavaira, hogy kivett a tárczájából egy bank-jegyet s valamit odasugott a cigánynak.

A következő pillanatban felhangzott a leg-szomorubb magyar nóták egyike. Békeffy erre szó nélkül ájtott, odament a cigányprimáshoz s egy ügyes kézmozdulattal úgy ütötte ki kezéből a hegedüt, hogy az, a szoba tulsó szegle-tében esett le.

A zene elhallgatott, a jelenlevők egyszerre felugráltak helyeikről. Mindenki tettekre-szen

LEBOVITS és WEISZ angol divat férfiszabó cég

keztek, a mely raktár dús választékban a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. Előnyös ruhabérlet-táblázattal a cég szívesen szolgál, a legjobb kiszolgálásról pedig a cég eddigi jó hírneve is kezkesedik. — A m. t. vevőink és a t. közönség további pártfogását tisztelettel kéri

Lebovits és Weisz angol divat férfiszabó cég NAGYVÁRAD, Fő-utca, zárda-épület. — Városi és vidéki telefon sz. 151.

munkások sorsát emelni s ezzel olyan erőt ad a magyarság szellemének, amelyen Bécs kapuja nem vesz többé erőt. Szomorú esztendő végén visszatekintve, nincs tehát okunk csüggedni. Van eredménye a látszólag meddő küzdelemnek. Felemelt fővel, önbizalommal haladunk tovább is — előre. V. K.

A politikai válság.

A kibontakozás kérdését is olyan teljes köd borítja, mint a válság legbonyodalmasabb pillanataiban. Lukács László félénk tapogatózása legfőlegb valami szomorúan pikáns mellékízt ad ennek a bizonytalanságnak. A béke önkéntes apostola gróf Zichy Aladárral találkozik. Ez k a tanácskozások azonban egyelőre még a kíváncsiságot sem izgatják. A válság mostani stádiumára éles világot fognak vetni az újévi beszédek, amelyekben előreláthatólag a baloldal vezérei precizizálni fogják a koalíció álláspontját a békekívánságokkal szemben. A koalíció nevében tervezett üdvözlés Kossuth Ferencnél azonban elmarad. A törvényhatóságok harca egyre engesztelhetlenebbül folyik a kormány ellen. Pestvármegye székházában, ahol a legközelebbi napokban most már szintén bekövetkeznek a felfüggesztések, szintén készülődnek az újévi üdvözlésekre. A tisztikar élén Dubraviczky László t. főjegyző üdvözléi Beniczky Lajos alispánt, akitől a felfüggesztett főjegyző, Fazekas Agoston lakására vonulnak s őt is üdvözlök. Mondani sem kell, hogy a megye rendőri asszisztenciával dolgozó új urainál nem lesz újévi gratuláció.

A szabadelvűpártból.

Szabadelvű forrásból kapjuk e sorokat:

A párt kíváncsisággal várja Tiszának Nagyváradon az általános választói jog ellen tartott beszédére a Kristóffy által bejelentett választ, kíváncsi, mily magasra tud a sas szárnyai alól kirepült veréb önerején emelkedni.

várta a következőket. Azonban nem történt semmi. Mindössze anyi, hogy Mártonffy Elek tett halk hangon valami indítványt, amit egyhangú lelkesedéssel fogadtak társai. Hisz Mártonffy Elek szaktekintély volt az ilyen ügyekben. Maga az indítvány is erre vallott. A collegák magukévá tették az ő ügyét. Annaira magukévá, hogy ki sem adták. Sorsot huztak s a sors Tihanyi Arnoldot választotta, hogy ő szerezzen elégtételt a Mártonffy illetve a társaságon elkövetett sérelemért.

Segédek is akadtak hamarosan. Az egyik éppen Mártonffy volt, feszes udvariassággal mentek át a másik asztalhoz s Mártonffy adta elő jövetelük okát.

— Uraim! A főhadnagy ur előbb elkövetett eljárását nem lehet szó nélkül hagyni. A mi társaságunk rendelte asztalunkhoz a cigányt s így a főhadnagy ur nem egy embert, hanem az egész társaságot sértette meg. A mi részünkről Tihanyi Arnold urat biztuk meg az elégtételvéssel.

Ennek a névnek említésénél kissé elsápadt Békeffy főhadnagy, de azért elég nyugodt hangon adta a választ az előbbi kijelentésre.

— A mi társaságunk is szolidaritást vállal az én ügyemért, csupán azzal a különbséggel,

Ezen izgató látvány illusztrációjára számtalan hasonlatot lehetne a nagy mesemondókból idézni, hogy lehetőleg tréfás szint kölcsönözzünk, a mostani ferdeségek között is ritka szomorú látványnak, miként akarja Kristóffy József Tisza Istvánt saját szűkebb hazájában legyűzni.

Nagy valószínűséggel ismét a statisztika fogja leghathatósabb érvét képezni, és talán a külföldi példák, a statisztikával, a tényleges adatok csoportosításával bármely reformációt lehet igazolni; a helyesen alig megítélhető külföldi példák azokat, kik még kevésbé ismerik, könnyen félre lehet vezetni, de egy oly nagy reform igazi hatásának felismeréséhez olyan államtérftüi éleslátás szükséges, amelyre a belügyminiszterrel eddigi működése alapján alig számíthatni.

Főispáni beiktatás Gyulán.

— Saját tudósításunk. —

Gyula, decz. 30.

Békésmegye installációja nem különbözött a többi hazafias megyékben történt megyefőnöki beiktatásoktól. A vármegye, főleg pedig Gyula város hazafias közönsége kifejezést adott méltó felháborodásának a Kristóffy-huszár vállalkozásával szemben.

Nemcsak a megyefőnököt érték szidalmak hanem ütlegek is hullottak a megyefőnök hivatára, akik lehetővé tették, hogy legalább valamelyes látszata legyen annak az u. n. közgyűlésnek, amelyen az alkotmányellenes kormány közege esküt tett.

Dr Kracsmarik János egyetemi magántanár és Kristóffy által kinevezetett békésmegyei főispán a megyebizottsági tagokat f. hó 30-ára hívta össze, hogy esküjét letegye. Huszonkilencedikén délután már meglátstott, hogy nem közönséges dolog készül. Megérkeztek a 33-as bakák és Hadik huszárok Aradról, a csendőrséget tetemesen megerősítették és a helybeli honvédséget készenlébe helyezték a szeretett főispán esetleges megvédésére.

hogy itt én magam fogok helyt állami. Ezek az urak pedig, — folytatá kissé szelidebben az asztal végén ülő két fiatal főhadnagyrá mutatva, — lesznek szivesek képviselőmet elvállalni.

Mindenki észrevehette a metsző élt, mely ezekben a szavakban Mártonffy ellen megnyilvánult. Csupán ez utóbbi nem látstott azt észrevenni. Békeffy kitünő párbajozó hírében állott, amennyiben az ilyen ügyei rendszeren az ellenfél megsebesülésével szoktak végződni. Mártonffy pedig, most már kissé nyugodtabban kezdett gondolkodni az esetről.

A segédek megállapodtak a találkozási helyben és időben s azután mindenki visszatért helyére. A cigányprimás is fölszedte hegedűjét s fölment bandájával az emelvényre. Valószínűleg azzal a szent fogadalommal, hogy senki kedvéért sem jön le onnan.

Nem is hívta senki azon az éjjelen. A kinos incidens mintha szinte feledésbe ment volna. A jókedv hamar elfoglalta régi helyét s vig pohárcsengés zaja töltötte be ismét a levegőt.

Az esetről pedig nem beszélt senki. Hisz az már el van intézve. A civilek mikor eltávoztak, a legbarátságosabban köszöntötték a tisztet, amit azok szinte túlzott udvariassággal

Dr Kracsmarikot ezen vállalkozása előtt Békésmegyében általában tisztelték, becsülték s nagy volt a csodálkozás midőn kezdtek rebesgetni, hogy vállalkozik a mostani körülmények között a főispánságra. Mindenki azt kérdezte, hogy mi vitte rá? Az egyik azt mondotta, hogy a megélhetés, a másik azt mondotta, hogy gondtalanul él, de vállalkozik mégis, mert azt gondolta, hogy az ő installációja nem fog olyan nehézségekbe ütközni, akinek sok személyes jó barátja van a megyében, mint esetleg másé. Azt hiszem, hogy igazi ok e két indok együttvéve.

A szabadelvűpárt e hó 29-én tartott összejövetelen egyhangulag abban állapodott meg, hogy az installáción nem vesz részt. Ugy látsttik, hogy az országos szabadelvűpárt állásfoglalásának volt valami hatása a vidékre is. Az új megyefőnök 29-én este a hat órai vonattal érkezett Gyulára Pestről. A vasutnál fogadására a főispáni titkáron kívül csak a nagyszámú lovas és gyalogos rendőrök jelentek meg. A csendőrök az új megyefőnököt amint kiszállt a vonatból, rögtön körülverték és úgy kísérték zárt kocsjáig. A tömegből, amely az állomás épülete előtt állott, csak egynehány abczug hallatszott, a mikor a csendőrök fedezete mellett elrobogott a Komló szállóba, a melynek 7-es számú szobáját foglalták le számára.

Érdekes a megemlítésre, hogy dr Fábry Sándor alispán a Szekei főispáni titkártól küldött passepantont, amely a megyeházába való belépésre jogosít, azzal a megjegyzéssel küldötte vissza, hogy egy alispán megyéje székházába való belépésre senkitől sem fogad el belépő igazolványt; ha ilyen igazolványra szükség van, azt egyedül csak ő állíthatja ki.

A megye tisztviselői tartják magukat a közgyűlés határozatához, hogy semmiféleképpen az eskü letetésében részt nem vesznek. Anyagi károsodásuk nem történhetik, mert a megyebizottság tagjai, élükön Wenckheim Dénes gróf, Almásy Dénes gróf, Fajóváry Coelestin nagybirtokosokkal a Békésmegyei Takarékpénztárnál a tisztviselők részére nyílt számlát nyitottak és a takarékpénztár az összeg esetleges kiutalványozását már meg is szavazta. Érdekes a dologban, hogy ezen takarékpénztár elnöke Lukács György dr kultuszminiszter. Miután a vármegye hajdui az alispán rendelete tolytán

viszonozták. Hiszen ők egy cseppet sem haragudtak egymásra.

II.

Békeffy főhadnagy 8 óra tájban érkezett haza. Egy kicsit mámoros volt, de azért eléggé tisztán emlékezett a történetekre. Ő volt a provokáló, csak azt nem értette, hogy került ebbe a dologba a Tihanyi Arnold neve.

Csakhamar megértette azt is. Ott hevert már asztalán a Pesti Hirlap mai száma, a melybe hűen volt leírva az egész történet. A cigányoktól kezdve, — egészen Tihanyi Arnoldig. Tihanyi Klárikának a legbajosabb, legmakrancosabb kis babának testvér bátyjág. Békeffy átkozta magában sőt fennhangon is, Mártonffyt meg az egész társaságot. Szivesebben megverekedett volna valamenayivel, mint éppen ezzel az egygyel.

Szolgája lépett a szobába. Egy levelet hozott s átadva urának eltávozott. Békeffy idegesen tekintett a borítékra. Ismerősnek tetszett neki az irás. Mintha látta volna már azokat gömbölyű betűket valahol.

Kedves Békeffy! Először irok Önnek ez életben, lehet hogy utoljára is. Mentségemül szolgáljon, hogy annak az érdekében, akit gyer-

Reggelizés előtt fél pohár

SCHMIDTHAUER-féle radio activ
Használata valódi áldás gyomorbaajosoknak

és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

keserűviz az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt

teljesen rendbehozza.

Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz radium tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miertis bevásárlásnál össze, nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. — Főszétküld és a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél, Komáromban. Kapható Nagyváradon, minden jobb gyógyszer-ár és fűszerüzletben, kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. Az egyedüli természetes keserűviz, amely kis üvegben is kapható.

semmiféle szolgálatot nem teljesítenek az új megyefőnök mellett, a pénzügyigazgatóság egy szolgáját szemlélték ki szolgálatátételre.

A katonaság már kora reggel 6 órakor megjelent a megyeház előtti térségen és kordont vont. A megyeház udvarát, folyosóit és bejáratát is egészen ellepte a katonaság és csendőrség. Krcsmarik dr reggel 7 óra után hajtattott a Komlóból lovascsendőrök fedezete mellett a megyeházára, ahol a magával hozott katonai puskaművessel rögtön feltörette a nagyterem ajtajának zárját és Szekei főispáni titkárral bevonult.

A közönség 8 óra tájon kezdett gyülekezni és nemsokára a megyeházzal szomszédos utcákat és tereket egészen ellepte. Egynegyed 9-kor jött egy különös menet. Szamárháton egy csilinderes alak, utánna nagy sokaság, amely éljenezte az előlmenő alakot, mint főispánt. A lovascsendőrök azonban a kacagató menetet nemsokára szétverték.

Fél 9-kor Fábry alispán, Dániel főjegyző, Bartóthy I. aljegyző és Moldoványi szolgabíró felakartak menni a hivatalukba, de nem engedték őket a kordonon keresztül. Jegyzőkönyvet vettek föl.

9 órakor Krcsmarik megnyitotta a gyűlést, felolvastatta a kinevezési okmányt, letette az esküt és kinevezte dr. Fisco Béla városi ügyvédet főjegyzőnek, aki szintén letette az esküt. A jegyzőkönyvet felvették és ezzel vége volt az installációnak. Jelen voltak: Szirmay S. Árpád, Borgulya György, Janurik Pál, Mihály és György, Komás György, Sárkány András, Kitka János, Pap István, Sziráczy János Szarvasról és Zsilinszky Endre Csabáról. Az előbbieket dr. Krcsmariknak személyes hívei szarvasi főszolgabírósága idejéből. A megye többi községeiből nem jelent meg senki, Gyuláról sem.

Mikor vonultak kifelé a fenti bizottsági tagok, megkezdődött a vesszőfuttatásuk.

— *Gazember, hazaáruló, gyászmagyar, akasztófárávaló!* Ezek a kifejezések voltak a szelidebbek, amelyekkel illették őket. A Vinkler-féle patikánál azután pórul jártak a szerencsétlenek. Az ott álló tömeg nem elégedett meg a szidalmakkal, hanem elkezdte őket *ütlegelni, köpdösni záptojásolni*, egynek a fejét bevették anyyira, hogy orvost kellett hivatni. A többieket is csak a csendőrök mentették meg, hogy nagyobb baj nem érte őket. Tíz óra után jött

ki Krcsmarik a megyeházából, kocsiját 1 szakasz huszárság elől, 1 szakasz huszárság hátul kísérte s a közönség szidalma, abczugolása és záptojások özöne közt (melyek azonban nem érték) vonult a Komlóba szállására. Ezután a közönség lassan szétszórt. Rendzavarás egyébként nem történt.

Beszédes számok.

(Számok a beszédekről.)

Decz. 20-án délután 4 órakor ért végét a még eddig példátlanul hosszúra nyult, 6 napig tartott városi törv. bizotts. gyűlés. — A város ezideig legidősebb tisztviselője, ki idestova már majdnem 35-ik éve áll a város szolgálatában, csak egy 5 napig tartó gyűlésre emlékszik vissza, melyet 1875-ben az ellenzék egy politikai kérdésben provokált. Ennél a gyűlésnél nevezetesebb a mostani, mert ez 6 napig tartott a hitelesítési gyűléssel. Érdekes ez a gyűlés számbeli adatainál fogva is, melyeket az alábbiakban közlünk.

Az ülés összesen 18 és fél óra hosszágú tartott.

Elhangzott összesen 301 beszéd 36 felszóló szájából. Ebből 29 törvényhatósági bizotts. tag. és 7 városi tisztviselő. A tanácsra 52 beszéd esik 249 felszólalással szemben. Minden egyes felszólásra esik nem egészen 3 perc, melyek között volt egy majdnem 5 negyedórás (67 perczig) leg-hosszabb és egy alig fél perczes legrövidebb szónoklat.

Ez utóbbi szűzbeszéd volt, melyet Guttman József bizottsági tag az ülés 4-ik napján mondott. A szónoklatok zöme különben a következő bizottsági tagok közül került ki:

Balogh Döme	53 beszéd
Halász Lajos	48 „
Hoványi Géza	26 „
Adorján Emil	21 „
Váradai Zsigmond	9 „
Stokker József	6 „
Beczka Lajos	5 „
Löwenstein Zsigmond	5 „
dr. Moskovits József	6 „
Radó Ignác	6 „
Gábel Jakab	5 „
dr. Molnár Imre	4 „
Károly Irén	4 „
Schwarz Izidor	4 „
Kazay Kálmán	2 „

Mihelfi Adolf	2 beszéd
Konrad Márk	3 „
Wueskies Gyula	2 „
Weisz Károly	2 „

Felszólalt még ezenkívül 10 törv. biz. tag egy vagy két szónoklattal.

Az olasz-i kerületből felszólalt a 24 választott törv. biz. tag közül 9.

Az újvárosi kerületből felszólalt a 23 választott törv. biz. tag közül összesen 10.

A váraljai kerületből felszólalt a 12 választott törv. hat. biz. tag közül 3.

A 61 legtöbb adófizetők közül felszólalt összesen 14 v., 18 a.

E szerint:

Olaszira esik	57 beszéd
Újvárosra	145 „
Váraljára	12 „
A tanácsra	52 „
A virilisekre esik	35 „

Összesen: 301 beszéd.

Politikai szempontból az ellenzékéről felszólalt ellenzékéről felszólalt 17, összesen 167 szónoklattal, 12, összesen 82 szónoklattal, melyben a tanács 52 beszéde nincs benne.

Ebből a kis statisztikából is látszik, hogy a városházán ha egyebet nem is csinálnak, de legalább eleget beszélnek.

NAPROL-NAPRA.

1906.

A kerék lejár, az idő nem vár. Egy-két órát élünk még ebben az ó-esztendőben s ránk köszönt az új. Annus Domini: 1906. Új szám az idők kapuján. Adja Isten, hogy *nj gondolatokat*, újabb, egészségesebb alakulásokat hozzon a beteg közéletbe, társadalomba.

Borus napokat élünk. Vigasztalan ólom-felhők nehezedenek a közélet egére. Sugár nincsen, derű nincsen, világosság nincsen. Nincsen tudniillik ott, ahol a *hit fátylaja* a lelkek mélyén kialudt. A hol gonosz kezek kioltották.

Gyilkos küzdelem tusakodik ma világszerte. Az ismeretes, kegyetlen birok és harcok sokat emlegetett *etetővályu* körül. A küzdő

mekkoromtól fogva mint szülőimet imádtam. A lapokból olvastam, hogy ön most meg fog verekedni a bátyámmal. Elhatároztam, hogy irok Onnek, hogy megkérem, — ne ölje meg azt az embert, akit én szeretek. On, — ugy mondják, nagyon jól tud bánni a fegyverrel, az én bátyámnak pedig még soha sem volt párbaja. Magának nem nagy dicsőség ha megöli, engem pedig tönkretesz vele. Nagyon kérem ha teheti látogasson meg még délelőtt, hogy személyesen is megkérhessem Ont. Ellenkező esetben értesítsen elhatározásáról, hacsak pár sorban is. Nyugtalan szívvel várja telvilágosítását.

Tihanyi Klárka.

Békeffy főhadnagy néhány pillanatig habozott, azután felkötötte kardját.

— Ha valaki keresni talál, — mondá távozóban imasának, — egy fél óra múlva itt-honn leszek. Mondd, hogy sürgős ügyben kellett eltávoznom.

Sietve ment az utcán, nem törődve a járó kelőkkel az általa jól ismert házba, mely alig 10 percnyire volt lakásától. Becsengetett. A szobaleány nyitotta ki a kaput. Ugy látszik utasítása volt erre a látogatásra vonatkozólag, mert szó nélkül hagyta maga előtt menni a főhadnagyot.

Békeffy már a lakás ajtajának kilincsére tette kezét, amikor eszébe jutott valami.

— Itthon van Arnold? kérdé kissé izgatottan, mert éppen nem óhajtotta most ezt a találkozást.

— Nincs! Csak a kisasszony! Várja a főhadnagy urat.

Ha Békeffy nem ismerte volna Klárkát olyannak, a milyen tényleg is volt. Gondatlanok, tapasztalatlanok, hát könnyen nagyon különöset gondolhatott volna erről az elkészített rendez-vousról. Dehát ezt különösen a jelen körülmények közt menthetőnek találta.

A szobába érve azután meggyőződött arról, hogy gondolkodott. Ott találta a pamlagon ülve kisírt szemekkel Klárkát. Oly igézőnek tűnt fel előtte bánatos tekintetével a leány, hogy Békeffynek minden erejére szükség volt, hogy önuralmát megőrizze. Néki most gyengédnek, de tekintettel arra, hogy becsületbeli ügyről volt szó, erősnek kellett lenni. Udvariasan, de elég hidegen köszönté a leányt.

— Bocsásson meg Békeffy, hogy hívtam Önt, hogy alkalmatlankodtam, de ugy véltem a levél nem nagyon hü kifejezője az érzelmeknek. Ha tudná mit szenvedtem e néhány óra alatt.

— Gondoltam, hogy nagy fájdalmat okoz-

zott az az ostoba véletlen s azért jöttem, hogy kissé megvigasztaljam.

— Tebát teljesíti kérelmemet? — kérdé kitörő örömmel a leány. Amint ismer tudhatná, hogy csak ebben az esetben fogadhatom el vigasztát.

— Fájdalom de a jelenlegi ügyben meg van kötve a kezem. Az ilyen ügyekben nem lehet tréfálni. Ha csupán rólam, meg Arnoldról lenne szó ugy még lehetne valamit tenni. De ebben az esetben tizenkét tisztársam becsületéről van szó, akik felelőséget vállaltak értem. Éppen ugy Arnoldnál. Békés kiegyenlítésről tehát szó sem lehet.

— Igaz! — fakadt ki fájdalmasan a leány, becsületbeli dolgokban Önök férfiak nem ismernek tréfát Ön meg fog verekedni a sors szeszélyéből egy emberrel, aki néhány órával ezelőtt barátja volt. Aki Önt nem bántotta, s akit talán Ön sem gyűlöl. S pár óra után egész hideg vérrrel meg tudja semmisíteni s akkor nem vádolja Önt többé senki, hogy ártatlanul kivégzett egy embert. Egy lény vádolhatná csupán, de az már lesz akkor az élők között, ezt az eljárást Önök egy szóval mentik »Becsület.«

Békeffy csodálkozva nézte a leányt, akit még soh' sem hallott ily nyugodtan, kiszámítva

Ajándék vételnél fontos, hogy az czélszerű, olcsó és szép legyen.

Mind e három kívánságnak megfelelünk, mert árainkat olyan olcsóra szállítottuk le, hogy minden más olcsóbb ajánlat **csak a minőség rovására lehetséges.** —

— Kérjük kirakatunkat megtekinteni és az árak olcsóságáról meggyőződni. —

ÚJÉVI OCCASSIO

ÓRIASI VALASZTÉKBAN.

Kenyeres és Engländer

Szent László-tér 1. — Kossuth-utca mellett —

felekben nincsen irgalom, kimélet, nincsen nincsen méltányosság és nincsen szeretet.

Az orosz-japán békét megkötötték — Oroszországban pedig kiűtött a forradalom. A beteg embernek is vannak lázas álmái keleten. Ez a ma. Ki tudja, mit hoz a holnap. És kommt selten was besserer nach.

A trónoknak nincs nyugalma, az államoknak nincsen békesége, a társadalmaknak nincsen biztos, szilárd alapja, a hiu áltudományoknak nincsen Istene, a művészetnek nincs morális iránya, hanem elvész a nuditás kultuszában, a családokban nem lakik egyetértés, az egyének között pedig kevés a jellem. A kórházak, tébolydák és fegyházak szükek, a templomok azonban nagyok és üresek. Sajnos, ez a mondás már *frázis*, de azért még sem változik semmi a rohanó évek folyamán. A hivalkodó áltudomány ma nem jár templomba, de meg is látszik rajta, hogy nem hallgatta a tizenkétesztendő Jézus tanítását. A technika szédületesen halad. De nincs rajta Istenáldás, amely oly szépen beragyogja a gyalu munkáját az igénytelen názáreti ács műhelyében.

A világ letért a kereszt utjáról s szeme elől tévesztve az irányt, amelyet az *öröklámpa* mutat, sötétben jár, örvény szélén. Így köszönt ránk az újév.

Uj esztendő: *uj vágyak, uj remények* — *uj csalódások*. De hagyjuk most a csalódásokat. Dolgozzunk, bízzunk, törjünk és reméljünk. Uj irányt, új gondolatot emlegettünk cikkünk elején. Nos, ez nem lehet más, mint a *keresztény megújulás* iránya. Ezen a megysén iparkodjunk haladni az új esztendőben.

Ó szép Jézus!
Ez újesztendőben
Légy hiveidben . . .

Ugy legyen. Az édes Jézus nevében haladjunk az újév folyamán — *minden ügyeinkben*.

— Mi is, akik a sajtó munkásságát ideális, etikai magaslatról nézzük, mi is, akik nem gazdákat szolgálunk, hanem *elvéket*, s akik nem bérért szolgálunk, hanem hűség

pásztorok módjára, mi is, akik szívünk vérével és szeretetünk tűzével rójuk betűinket, sorainkat egymás mellé — *az első tizenegy esztendő* utmutatása nyomán kívánunk tovább haladni a szent kereszt országútján az új esztendőben.

Ragyogjon föl a világot üdvözítő szent kereszt a magyar közélet egész vonalán teljes fényességében.

. . . Hogy ez új esztendőben,
Minden ügyeinkben,
Lehessünk Jézus
Drága kedvében . . .

(h.)

Előfizetési felhívás.

Mainz lánglelkű főpásztora, *Ketteler* azt mondotta egy alkalommal, hogy: *aki nem támogatja a katolikus sajtót, az nem is jó katolikus*. De aki önzetlenül támogatja és terjeszti, az *valódi apostol*. Ezt a nagy igazságot, ezt a szókimondó, bátor jelíget írjuk soraink élére az új évnegyed, az új esztendő küszöbén.

Kik vagyunk, mit akarunk, nem kell bővebben magyaráznunk. Azok vagyunk ma is, akik tizenegyesztendőn keresztül voltunk és azt akarjuk ezután is, amit eddig akartunk. Nekünk a sajtó nem üzlet, hanem élethivatás. És ezt a fenkölt missziót lelkünk egész ideálmusával, legjobb erőnkhez képest, tollunk minden becsületes iparkodásával, következetesen iparkodunk betölteni.

Ideálunk az erkölcsileg és vagyoniilag erős, hatalmas keresztény Magyarország.

Ezért a szent eszméért vivjük meg kemény küzdelmünket nap, nap után az iróttól fegyverével. És, hogy jó harcot harcolunk, bizonyosága az a *temérdek támadás*, amelyben a rombolás s a gyűlölet sátni szelleme részesíti munkánkat. De bennünket nem lehet eltántorítani. Egy hang sugja nekünk, most vagyunk a legjobb uton, amikor szinte életünkre tör az armány. És ez a hang, amelyet mindennél

többre becsülünk a világon — *a lelkiismeretünké*.

Istennel, a hazáért küzdünk hiven továbbra is és ebben az elszánt harcban joggal számítunk a katolikus társadalom *szellemi és anyagi támogatására*. Ne feledjük a nagy püspök szavát.

Nem jó katolikus családok azok, kik a nyíltan, vagy sorok között vallásgyalázó lapokat virágostatják föl azon a pénzen, amely teljes joggal a katolikus sajtót illeti!

Bizalommal kérjük előfizetőink támogatását, az előfizetési pénzeknek valamint, az esetleges hátralékoknak, ahol fölmerültek, beküldését.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6

A TISZÁNTÚL
szerkesztősége és kiadóhivatala

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Jan. 1. Ka h. Legényegylet pásztorjátéka.

1906.

Köszöntlek újév reggele,
Te ködbe burkolt mély titok!
Szívem reménnyel van tele,
Hogy szined elé toppanok
A lelkemen szent ihlet ül,
És zeng a drága dal:
Hazádnak rendületlenül
Légy hive oh, magyar!

beszélni. Mintha az a gondatlan gyermekleány egyszerre tapasztalt nővé változott volna.

— Becsületl folytatá elgondolkozva a leány. Milyen kár, hogy ami becsületünkről már nem gondolkoznak Önök oly kérlelhetetlenül. Persze . . .

— De Klárka mit beszél — fakadt ki kissé indulatosan a főhadnagy. A női becsület a legszentebb a lovagias férfi előtt, amelyért bármely perczen kész sikra szállani.

— Oh tudom, — ha bántanáink minket úgy, — különösen ha szép és fiatal az illető, ezer védelmezője akad. Hisz fényes jutalom vár rá. Hála a megvédelmezett részéről. Dicsőség a társadalomtól. De nem arról van most szó. Hanem ha Önök egymást közt valami fogadalmat tesznek becsületszóra, úgy bizonyos kötelességüknek tartják azt megtartani. Menynyivel könnyebb ennél a nőnek adott és meg nem tartott becsületszóra azzal védekezni, hogy az nő kezeibe volt letéve. A nőknek pedig mindent lehet mondani.

— Téved Klárka, — védekezett a főhadnagy. Uri ember minden esetben megtartja a szavát.

— Miért nem tartja meg akkor On, mikor kérve-kérem, hogy ne verekedjen meg Arnoldal. Vagy nem emlékezik-e már rá, midőn alig 3 hónapja becsületszavát adta, hogy anyyira szeret, hogy mindent meg tudna értem tenni. Minden óhajomat örömmel teljesítené. Persze nem gondolta ezt akkor komolyan, hiszen, meg én sem gondoltam. Meg is mondtam, akkor Önnek s maga erre egy szót vá-

gott oda. Mondom lehet, hogy meggondolatlanul, de mégis odadobta.

— S mikor én még ezt a szavát is kételkedve fogadtam, maga megfogta a kezemet, mélyen a szemembe nézett s ezt mondá.

— Klárka! A mi becsületszavunkban nem szoktak kételkedni, mert mi azért meg is tudunk halni!

Békeffy felkelt s távozni készült.

— Maga nagyon komoly dolgokat hozott fel most Klárka. Annyira komolyakat, hogy fel sem tudja talán fogni azok jelentőségét. Vannak ilyen esetetek is amikor kétfelé, egymással ellentétes módon kell a becsületbeli kötelességeknek eleget tenni. Meg fogja látni, hogy ez nagyon hálaltan mesterség. Csak nem fogja ezt elismerni mert Ön is érdekelt fél ez ez ügyben.

— Tehát nem teljesíti kérelmemet?

— Ne faggasson Klárka. Ilyen ügyekben nem szokás előre nyilatkozni.

— Jól van Békeffy! De jegyezze meg, hogy ha On, — akár két perczig, is — mint ellenfél fog szembeállani bátyámmal, — akkor előttem ismeretlen név lesz Békeffy Endre. Ha pedig bátyámnak a legcsekélyebb baja lesz, akkor nem lesz ugyan ismeretlen, hanem gyűlölt, a leggyűlöltebb név, amelyet valaha ismertem. Erre én adom s becsületszavamat. S higgye el, meg is fogom tudni tartani.

III.

A segédek pisztolypárban állapodtak meg Huszonöt lépés háromszori golyóváltás. Ered-

ménytelenség esetén kard, — az első sebesülésig.

Délután 5 órakor találkoztak a felek a lovassági laktanyában. Az első lövés joga Tihanyi Arnoldot illette. A felek nyugodtan, az izgalom minden külső jele nélkül állottak ki. A békéltetési kísérletnél mindketten szinte egyszerre mondták a nemet. Mégis feltűnt Békeffy-nek, hogy milyen határozottan szinte daczosan adta meg ellenfele a tagadó választ.

A vezető segéd első vezényszavára Tihanyi felemelte fegyverét. Békeffy figyelmesen szemlélte, gyakorlott lövő léterre hamar kitalálta ellenfele célpontját. Egyenesen a szívébe célzott.

Békeffy azonban egyszersmind nagyon jó emberismerő is volt. Egy pillantás ellentele arczára s tisztába volt vele, hogy mihozta lázba az előbb még oly nyugodt halavány arcot. Miért tekinti az ellenfele ében most már ellenségét is. Barátai ösztönzése! A dicsőség, — mit hűga ő neki rótt fel bűnül, — legyőzni az ország legelső párbajhősét.

Az ostoba golyó azonban határozottan ellene volt ennek a szándéknak. Igaz ugyan, hogy csak néhány centimétert tért el a kitzított czéltól, de ez éppen elengedő volt arra, hogy Békeffynek az oldalát horzsolja meg, a szíve helyett.

Békeffyn volt most a sor. Villámgyorsan cikkázott át agyán Klárka utolsó szavai. Neve ismeretlen lesz ő előtte. Vajjon nem volna-e mindegy ha e a közömbösséget a gyűlölet váltaná fel. Ezzel egyszersmind megtanithatná

Legyen napod a szép remény,
Hozz menyeyi békét nekünk
Hiszen a lelkünk oly szegény,
S olyan régóta szenvedünk . . .
Jöjjön a boldog régi kor,
S ne lásson csak mosolyt
Ez a föld, melyen annyiszor
Apáink vére folyt . . .

Rabszolga ma is a magyar,
Lánczokba verte bécsi kéz —
S most bénán csüng alá a kar,
Sóhajba ful a szenvedés . . .
De sóhajunkat odaát
Jó lesz meghallani: —
Itt törték össze rabigát
Hunyadnak karjai!

Jó lesz megtudni odaát:
Labanczok nem leszünk soha!
Ehhez kevés vón egy világ,
Kevés száz Bécsnek ostroma!
E hazát birjuk szent frigyül
Érte halunk, ha kell —
A nagy világon e kívül
Nincsen számunkra hely!

Köszöntlek ujév reggele,
Te ködbe burkolt mély titok!
S legyetek köszöntve vele,
Ti szegény szittyá magyarok!
De reméljete. — kiderül —
Csodákat tesz e dal: —
Hazádnak rendületlenül
Légy hive óh, magyar!

Siliga Ferencz.

Utazás egy foghuzás körül.

— Az orvosok nyilatkozata. —

Mig két nappal ezelőtt egyik laptársunk (N. N.) terjedelmesen foglalkozott egy foghuzási esettel. Három hasábon keresztül alczimokkal, ront az Irgalmas-rend orvosainak, hogy hiányos képzettséggel fognak neki a gyógyításnak, gyógykezelésnek. Egy ifju joghallgatóról volt szó, Pálffy Balásról, a ki fogát az Irgalmas-rend egyik orvosával Tihanyi Lukácsal huzatta ki.

A foghuzást nagyfokú s hosszantartó vérzés követte. Laptársunk úgy tárta fel az esetet, hogy az orvos megsértette a foghust, fölszaggatta az álkapcsot s a vérzés — a hibás kezelés következménye. Hozzátette, hogy az orvosok közül igen sokan látogatták meg

ezt az embert, aki jóbarátja volt, de aki dicvágyból egész hideg vérrrel eltudta volna őt veszteni. Egy pillanatig habozott, azután odalépett ellenfeléhez.

— Belátom, hogy hibáztam. Én megadtam magaviseletemért az elégtételt. Én azonban nem kívánok élni jogommal.

Kezet fogtak. Itt már nem maradt más hátra, mint megszerkeszteni a jegyzőkönyvet s ezzel befejezni az egész lovagias ügyet.

Az egyik segéd ugyan lopva odament Békeffyhez, hogy kifejezést adjon elégtétlenségének.

— De Elek! Hiszen mi a magunkéva tettük magaviseletemet. Ebben az esetben nem lett volna szabad visszavonulnod.

Békeffy hidegen meghajtotta magát.

Kérlek teljesítsétek köteleltségeket.

A jegyzőkönyv aláírása után mindenki el távozott. A segédnek nem volt többé kedvük előhozni, hogy mily kinosan érintette őket ez a bocsánatkérés.

Pálffy Balázs joghallgatót a Waldmann szanatóriumban s a vérzést nem tudták elállítani.

Utána jártunk a dolognak s mindjárt másnap megirtuk a valót, hogy az erős vérzés nem a hibás kezelés következménye.

Tegnap pedig egyik munkatársunk a többek között felkereste dr Erdős Adolf kórházi orvost, aki Pálffy többször meglátogatta. Dr Erdős kijelentette munkatársunknak, hogy orvosi körökben laptársunk cikke kinos feltűnést keltett. Nem tudja elképzelni, hogyan lehet minden információ nélkül ilyen kényes ügyről írni.

Hosszas tárgyalás közben kijelentette, hogy mindazok az orvosok, kik a beteget megvizsgálták, semminemű kezelési hibát nem találtak. Ennek hitelül iróasztaláról egy nyilatkozatot vett elő, a mit munkatársunknak bemutattott.

Itt adjuk a nyilatkozatot egész terjedelmében:

Nyilatkozat.

Alulírottak kinyilatkoztatjuk, hogy Pálffy Balázs ur fogmedrén és inyén semminemű zuzódást nem találtunk s a fogmeder állapota egyáltalán nem különbözött egy rendszeren és szabályszerűen véghezvitt foghuzás utáni állapottól. Éppen ezért a beállott tartós vérzés nem tulajdonítható a foghuzás következményének, hanem Pálffy ur vérzékeny természetiségének (haemophilia), amely betegsége több év óta fennáll.

Nagyvárad, 1905. decz. 30.

Dr Fráter Imre.

Dr Erdős Adolf.

Dr Erdélyi Jenő.

Dr Bauer Berthold.

Miután munkatársunk a nyilatkozatot dr Erdős fölhatalmazására lemásolta, a nyilatkozatot dr Erdős mindjárt továbbította is dr Nagy Ignác, dr Konrád Béla, dr Fischer Imre stb. orvosokhoz aláírás végett.

Ugy hisszük ezekután fölszemes kommentárt fűzni e sorokhoz. Minek ott a szavak, hol a tények beszélnek. Mindenki megalkotja magának ebből a maga véleményét.

Ime a jól informált lap. Kár mindjárt nekimenni derűre berura valakinek, vagy valamiknek csak azért, mert katolikus.

Szeretjük hinni, hogy laptársunk téves információk alapján zengedett három hasábon keresztül.

Itt említjük meg azt is, hogy Pálffy Balázs teljesen fölgyógyulva még tegnapelőtt elhagyta a szanatóriumot. A nyilatkozatot, ha valamenyien aláírják, az Irgalmas rend főorvosának, dr Wimmer Juliánnak fogják átadni.

IV.

Másnap tele voltak a lapok a párbajjal. Mindanayi dicsérte Békeffy nemes fellépését.

Déli tizenkét óraker azonban már kezéhez jutott Békeffynek az ügyében még délelőttre egybehívott tisztí becsületbiróság döntése.

— A bíróság Békeffy főhadnagynak, Tihanyi Arnold elleni lovagias ügyében tanusított magatartását, tekintettel arra, hogy tizenkét tisztársa magukéva tették ügyét, annak hangoztatásával itéli el, hogy eljárását ebben az esetben nem tartja összegegyeztetőnek, a tisztí kardbojttal.

Békeffy összehajtotta a végzést s csak ennyit irt rá a hátlapjára.

— Lássá mennyire igazam volt, hogy hátlan dolog az ilyen kétféle becsületbeli ügy. Pedig ezt már nem is mondtam, becsületszóra.

Azzal borítékba tette a végzést s megczimezte, — Tihanyi Klárikának.

* Lapunk legközelebbi száma a közbejövő ünnepek miatt szerdán reggel jelenik meg.

* Az adók befizetése Nagyváradon.

Az év nagyobb része kedvezőtlen volt az egész országban az állami adók befizetésére, mert ennek az esztendőnek az ex-lex volt az uralgó plánétája. Nagyvárad városa nem renitenskedik, hanem beszedi és beszolgáltatja az állami adókat, csak éppen a dobot nem koptatja a kincstári adókért. Megis látszik ez a befizetéseken. Amig az 1904. évben, amikor szintén volt egy darabig ex-lex, Nagyváradon január 1-től december 31-ig 753,908 kor. 48 fillér egyenes állami adó folyt be, addig az 1905. évben csak 418,420 korona egyenes állami adó folyt be, tehát 335,488 korona 48 fillérrel kevesebb. A befizetések összege hónapokint a két évben a következő volt:

	1904.	1905.
január	16860.44	8151.—
február	87386.81	94233.69
márczius	24851.84	14655.29
április	27545.89	13763.13
május	118594.10	90847.15
junius	36783.98	13266.53
julius	38921.61	8603.36
augusztus	130539.06	56119.29
szeptemb.	51466.02	11499.46
október	41602.15	13727.50
november	141422.64	67632.02
deczemb.	37934.44	25921.58

Összesen 753908.48 418420.—

Annál eredményesebb volt az adóhivatal működése az ex-lex által nem érintett városi adó, utadó és vizdíj befizetéseknél. Mindhárom adónemnél többet vett be a város 1905-ben, mint az előző évben. Befolyt:

	1904.	1905.
városi adó	335431.52	361251.46 + 25819.94
utadó	63040.77	66139.47 + 3098.70
vizdíj	95669.21	114211.89 + 18548.68

tehát e három adónemből a város 47467 kor. 32 fillérrel többet vett be 1905-ben, mint az 1904. évben.

* A gyógyszerterek megvizsgálása.

Dr Baróthy Akos városi főorvos jelentést tett a városi tanácsnak, hogy Nagyvárad város összes gyógyszertereit megvizsgálta s teljesen rendben találta.

* A Szigligeti-Társaság felolvasó

ülése. A Szigligeti-Társaság ma, 1905. évi december hó 31-én délelőtt 11 óraker a kir. kath. jogakadémia disztermében felolvasó ülést tart, melynek műsora a következő:

1. A népdal. Értekezés. Irta és fölolvassa Géczy Lajos a Társaság rendes tagja.

2. Népdalok. Irta, megzenésítette és fölolvassa Géczy Lajos a Társaság rendes tagja.

3. Endrődi Sándor »Édes szivem . . .« kezdetű virágéneke. (Kurucz dal). Megzenésítette és fölolvassa Géczy Lajos a Társaság rendes tagja.

A dalokat fölolvasás után éneklí Palásthi Sándor a Szigligeti-színház művésze, zongorán kíséri Resch Mihály.

4. Intimitások Tolsztoj grófról Irta és fölolvassa Serényi Gusztáv a Társaság rendes tagja.

* A választók névjegyzéke a közjegyzőnél. Az 1899 évi XV. t. cz. 155 §-e értelmében az országgyűlési képviselő választók véglegesen megállapított névjegyzékének

Menyasszonyi kelengyék. Legjobb minőségű vásznak és siffonok, véggel és méterenként. Férfi, női és gyermek kész fehérneműek, ugyszintén mérték vagy minta szerint is. Szőnyegek, tüggönyök, ág- és asztalterítők. Paplanok és matraczok, valamint mindennemű mosóárúk, u. m.: kreton, batist, zephir és színes vásznak a legjutányosabb olcsó árak mellett beszerezhetők vagy megrendelhetők. Költségvetések, minták, ugyszintén 20 koronát meghaladó rendelések o o o o o vidékre bérmentve küldetnek. o o o o o

!!! Legmegbizhatóbb bevásárlási hely !!!

STROHMAYER PÁL áruháza

Telefonszám: 166. Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám. Telefonszám: 166. az egész megyére.

Szolid, olcsó szabott árak.

egyik eredeti példánya amely a választók használatára áll, az illetékes kir. közjegyzőnél helyezendő el. Nagy-Várad város központi választmánya f. é. december hó 29 napján tartott ülésében elhatározta, hogy az 1906 évre érvényes képviselő választók névjegyzékének egyik eredeti példányát Mezey Mihály kir. közjegyzőnél helyezi el. Miről a város közönségét értesítem, polgármester mint a közp. vál. elnöke helyett: *Bordé Ferencz, főjegyző.*

*** Elhunyt hadapródnövendék.** Villogó fegyverekről, ragyogó, fényes pályáról álmodott. Tehetsége, szorgalma a legszebb reményekkel biztatott. Reményteljes élet tavaszán állott s a fiatalság legszebb éveiben ragadta el a kis hadapródot szerettei köréből a halál. Hideg, borongós este vesszük a hirt, hogy eöri *Hegedüs Zoltán* honvédhadapródnövendék este 6 órakor hosszas szenvedés után elhunyt. Halálával mély gyász borult felülős szerkesztőnkre, dr *Vucskics Gyulára* is, akinek az elhunyt unokaöccse volt s aki őt, szüleinek halála után, nővéreivel együtt, ritka gonddal nevelte. *Hegedüs Zoltán* egy év előtt kezdett betegeskedni. Övé minden odaadó szeretete, gondos ápolása sem tudta a haláltól megmenteni. Tuberkulózis támadta meg a szervezetét. Hiába keresett gyógyulást az Adriánál ege alatt, az orvosok minden tudományában. Tegnap este bámulatos türelemmel viselt szenvedés után örökre elaludt. Temetése hétfőn, január 1-én délután három órakor lesz az újvárosi plébánián. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Dr *Vucskics Gyula* nagyváradai plébános maga és testvérei: *Zoltán kir. háromszögölő mérnök, Amália férjével Piszárevics Milánnal, Julia és Aranka, valamint özvegy eöri Hegedüs Ferenczné és gyermekei János, Mariska férjezett Tóttóssy Kálmánné és Róza férjezett Grottó Jánosné s azok gyermekei fájdalomtól lesújtott szívvel, de Isten akaratán megnyugodva jelentik forrón szeretett unokaöccsüknek: eöri *Hegedüs Zoltánnak*, honvédhadapródiskolai növendéknek Nagyváradon, f. hó 30-án este 6 órakor 18 éves korában, hosszas, türelemmel viselt betegség s az utolsó szentségek felvétele után történt elhunytát. A megboldogultnak temetési 1906. újév napján délután 3 órakor fognak az újvárosi plébánia épületben beszenteltetni s onnét a központi temetőben a feltámasztásig való nyugalomra helyezni. Az elhunyt lelkeért az engesztelő szentmise-áldozat pedig január 2-án délelőtt 9 órakor fog a Szent László templomban Istennek bemutatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt jóakarói, barátai, tisztelői és ismerősei tisztelettel meghívottnak. Katonának készült — legyen sorja Jézus seregében! Az örök világosság fényeskedjék neki! Nagyvárad, 1905. decz. 30.*

*** A villamos telep leltára.** Nagyvárad város villamosművének felügyelő bizottsága ma, vasárnap délelőtt a villamos telepen ülést tart s ez alkalommal elkészítik az egész berendezés leltárát, amely a mérleg részére szükséges.

*** Az év utolsó napja.** Lepergett egy év a mulandóságba. Talán örülnünk kellene, hogy már vége, vagy talán szomorkodnunk kellene, hogy talán annyiszor tétlenül nézve engedték tova röpülni a munkakináló napokat, De nincs okunk sajnálni azokat a letűnt napokat, munkálkodtunk s érte jutalmat az év csak gyéren nyújtott. Ami örömünk volt az elenyészett a megpróbáltatások keserűségében. Csak egy pillanatra ha vissza is tekintünk az elmúlt évre, nem találunk napot, sőt percet se, melyen ne feketéltene a balszerencse. És az öröm? Ez csak árnyéka, mely csak elszűrül s fel se tűnik. Az év utolsó napja alkalmából ma este istentisztelet lesznek a kath. templomokban, hogy hálát adjunk a Minden-

hatónak a vett jókért és kérjük segítő malsztját az új esztendőre. Este 5 órakor a székesegyházban litánia lesz és dr *Lestyán Endre* teológiai tanár tartja az óesztendei szent beszédet. Olasziban az ujonnan épült plébánia templomban, Újvárosban a Szent László-templomban és a várad-velencei plébánia templomban szintén lesznek litániák és szentbeszéd.

*** A tanítók.** Lapunk karácsonyi számában *A jó pajtások* címmel Kaczvinszky Andor tollából jóízű, humoros elbeszélés jelent meg. Ennek egyik szereplője egy félbemaradt alak — jobb hiányában — valami félreeső faluban a diploma nélküli éneklési címzet és jelleget viseli. Néhányan ebben az alakban a tanítói állás kifigurázását vélték látni. Mihelyt erről értesültünk, siettünk kijelenteni, hogy minden efféle czélzás távolállott úgy a szerzőtől, mint a szerkesztőségtől s hogy senkinek eszébe sem juthatott a sikerült kis novellában a tanítóság elleni irányzatot látni. Közben maga a szerző is tudomást vett a félreértésről s a következő levelet intézte szerkesztőnkhez:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A legnagyobb meglepetéssel értesülök hogy a Tiszántúli karácsonyi számában közlött humoros cikkemben az elcsapott rekrám alakjában czélzatosságot vélték. Nem hogy sérteni, de még gondolatom árnyékában sem volt semmi irányban valakit legparányibb részben is megbántam annál is inkább, mert abban a jeles karban igen számos gyermekkori jó barátom van és megmagyarázhatlan előttem, hogy valaki még csak a czélzatosság legparányibb részét is sejtethetne abban a lapban, a hol a Stark jubileumról mindannyiunk örömeire hasárok jelentek meg, hogy ily oldalról lehetne írni czélzatosságból a Tiszántulban. Legyen e néhány sorral megvilágítva, hogy itt minden félreértésen alapuló gondolat engemet bántana legnagyobb mértékben.

Kaczvinszky Andor.

*** Nincs munkaszünet.** A kereskedelmi miniszter rendelkezéséből ma, vasárnap, december 31-én nincs munkaszünet s az üzletek egész napon nyitva tartandók. Erre vonatkozólag a magántisztviselők egyesülete a következő tájékoztató sorok közzétételét kérte: A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése nem vonatkozik az irodákra. A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése december 31-én (ma) az elárutásra, illetve az eladott áruk házhoz szállítására vonatkozik, irodai munkásnak azonban a kereskedelmi és ipari irodákban egész napon át szünetelnie kell az újév előtti vasárnapon is.

*** Kakas Mártonból.**

Kristóffynál.

— Kegyelmes uram, tudnék önnek egy nagy-szerű főispánt ajánlani!
— Ide vele! Ki az?
— *Fózsue!* Az még a napot is föl tudta függeszteni.

Kolumbus tojása.

— Be jó, hogy a Kolumbus hajóján nem volt installáció.
— Miért?
— Mert akkor nem az asztalhoz csapta volna a tojást!

Kristóffy törvényjavaslata.

— Lássa, lássa, Kristóffy mégis csak kiadta a törvényjavaslát!
— De nincs, aki bevegye.

*** A póttartalékosokat féltik.** Emlegettük, hogy a póttartalékosok behívása nálunk, ahol sem a vármegye, sem Nagyvárad városa

nem sorakozott a nemzeti ellenállás tekintetében a többi törvényhatóságok mellé, s a póttartalékosok behívóit hűségesen kézbesítették, a póttartalékosok szép számmal jelentkeztek is. Az volt a megállapodás, hogy a póttartalékosok egy részét a volt járványkórházban helyezik el. Azonban később a katonai parancsnokság elállott attól a szándékától, hogy egy különítményt ezen helyiségekbe szállásoljon, hanem a várban csináltak helyet a póttartalékosoknak, ahol meglehetősen össze vannak a szegény emberek zsúfolva. Mint halljuk, ennek a rendelkezésnek az az indító oka, hogy a katonai parancsnokság attól tart, miszerint a járványkórházban nem tudja annyira szigorúan elszigetelni a póttartalékosokat, mint a várban és fél, hogy felbujtogatják őket, aminek igen könnyen az lehetne az eredménye, hogy sokan a felszerelés hátrahagyása mellett hazatávoznának. Gondosan őrködnek a felett is, hogy lázító nyomtatványok ne kerüljenek a póttartalékosok kezébe.

*** Temetések.** Mély részvét mellett ment végbe tegnap Lessen özv. *Govrik Kálmánné* urnő temetése. A végtisztességen megjelentek:

Nadányi Jenő, Govrik Akos, Szabó Tibor, Középesy Kálmán, Draveczky Mihály, Zilahy Kálmán, Cziffra Gerő, Cziffra Kálmán, Fényes Imre, Gotthard Vilmos, Magyary Gyula, Szőke Kálmán, Sántha Kálmán, özv. Szilávy Béláné, özv. Török Károlyné, Govrik Kálmán, Szabó János, Szilávy József, Böhm Jenőné, Tóth Imréné, Krizsár Rezső, Keszthelyi Sándor, Herléd Rudolf, Kovásznay Géza, Konrad Géza, Kralovanszky Gyula, Böhm Paula, Bencsik Sándor, Gonda Vilmos, Asztalos Samu, Juhász Lajos, Réthy Géza, Riskó József, Markovits Károly, Markovits Manó, Markovits Kálmán, Jancsovits Jenő, Török István stb. A gyászszertartást *Léky Kornél* lelkész végezte segédlettel. A nehéz érczkoporsót elborították a szebbnél-szebb koszorúk. — Az oly korán elhunyt *Grácz Annuska* tanítónőt, Grácz Károly pénzügyi titkár kedves leánykáját szintén tegnap hantolták el. A szülők, rokonok, jóbarátok elhalmozták virággal, koszorúkkal a letört virág koporsóját. A gyászszertartást *Besser Hugó* káplán végezte. Nagy számú, előkelő közönség vett részt a temetésen s kísérete ki utolsó útján a drága halottat. — Mindkét diszes temetést Weiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete rendezte.

*** Újabb gép szükséges.** Nagyvárad város villamos telepén most állítja fel a Gancz-czég a tavasszal megrendelt 900 lóerejű gépet. A villamos telep örvendetes fejlődését bizonyítja, hogy már ismét egy újabb, még pedig szintén 900 lóerős gépre van szükség. *Bélányi Imre*, a villamos telep igazgatója tegnap előterjesztést tett a tanácshoz, amelyben rámutat, hogy amint az államvasutak pályaudvarán berendezik a villamos világitást s a villamos vasut is megindul, az új 900 lóerős gép mellett sem lesz épenséggel tartalék gép. A fogyasztás ily óriási mérvre most tűnik ki a téli hónapokban. Kéri, hogy még január hónapban írják ki a gépre a pályázatot, hogy a jövő télre már belegyen állítva az új gép, amelynek költsége 170,000 korona lesz. A telep üzemi mérlegét az új gép még előnyösebbé teszi, mert fokozza a bevételt a befektetési tőke törlesztésén felül is. Ezen gép beállítása által a telep 10—15 évre ellesz látva és semmi nagyobb befektetést nem igényel, legfeljebb még egy kéményt. Így fog azután igazán prosperálni a város villamos telepe.

*** Siketnémák felvétele.** A siketnémák budapesti áll. intézetének első osztályaiba a következő tanévre 45 új növendék fog felvételt. Ezenkívül a felsőbb osztályokba felvételt nyernek oly siketnémák is, akik eddig valamely vidéki intézetben tanultak ugyan, de akiknek szülői időközben a székesővárosba, vagy annak

közelébe költöztek. A vidéki 6 osztályu intézeteket végzett siketnémák itt a VII. és VIII. osztályokban folytathatják tanulmányaikat. Végül a megfelelő felsőbb osztályokba felvétetnek olyan gyermekek is, akik népiskolai tanulmányaik közben siketülvén meg, ott megtanulják a készdnek szájról való leolvasását s ez uton elemi ismereteiket kiegészítik. A felvételek vallásra, nemre és nemzetiségre való tekintet nélkül a folyamodványok beérkezésének sorrendjében fognak eszközöltetni. Az érdeklődőknek részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványukat egyszerű levélbeli megkeresésre díjtalanul küld az intézet igazgatósága (VIII., Mosonyi-u., 8. sz.

x Miután az utóbbi időben kereszt utánzat merült fel az összetévesztések elkerülése végett tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel és a mélyen tisztelt vevőimmel, hogy üzletem a régi helyen a „Veres” kereszthez cizmezve van, hol a legnagyobb gonddal, a legpontosabb kiszolgálás és kifogástalan, legjobb minőségű árukkal állok a n. é. közönség rendelkezésére. Egyben tisztelettel tudatom hogy nekem fiók-üzletem nincs. Mindezeket azért voltam bátor a n. é. közönséggel tudatni, hogy a »Veres kereszt« jelzésre szives figyelmét felhívjam. Kádár János.

x **Köhögést, rekedtséget, hurutot** s minden egyéb lélegzőszervi bántalmakat rövid idő alatt végleg megszüntetnek a *Cyklamen szeletkék*. Kapható a »Kigyó« gyógyszerárban Nvárad, Bémer-tér, ára 60 f.

x **Játék és ajándéktárgyak** ujévra legolcsóbban beszerezhetők **Kardos Lipót** szerencsés bazárjában Szt. László-tér. Hol dusan felszerelt nagy raktár áll a t. vevőközönség b. rendelkezésére. 749.

x **Mindenki**, aki csak megfordul **HÁASZ MANÓ** Zöldfa utca elejéu levő üzletében csodálkozva tapasztalja, hogy mily hatalmas nagy raktár van minden cikkben s milyen olcsók az árak, ezért tehát *karácsonyi és ujévi* ajándékoknak beszerzésére a czéget ajánlhatjuk.

x **Nagy Szilveszter-estély a Lloyd kávéházban.** Ma vasárnap este a Lloyd kávéházban működő *orfeum társulat nagy Szilveszteri eladást tart* tréfás, szórakoztató családi műsorral *12 órákor búcsúzás az ó-évtől, nagy tűzijáték és az új év felköszöntése.* Fél 1 órától kezdve világos reggelig *Dula Miklós* elsőrendű cigányzenekara hangversenyez. Hideg buffet, elsőrendű italok, mérsékelt árak. *1906 Január 1 én az új tagok bemutatkozásával nagy előadás, teljesen új műsorral.* Figyelmes felszolgálásról gondoskodva szives pártfogást kér mély tisztelettel Kurtág Dezső kávé.

x **A közönség érdekét** mozditotta elő **TESZLER SIMON** helybeli postónagykereskedő, hogy engedve t. vevői általános óhajának, *postónagykereskedését szabászati teremmel* bővítette ki. Kiváló képzettségű és a fővárosban, valamint külföldön bő tapasztalatokat szerzett szabászt szerződtetett, ki a legdivatosab faconok készítésével a legkényesebb izlést is kielégli, s így bárki *egyhármadrészenyivel olcsóbban*, mint bárhol másutt szerezheti be a legfinomabb angol és scott kelmébből ruhaszükségletét. Egy egyszerű levelezőlapon közlőkívánságra dus collectióját bármikor rendelket zésre bocsátja s azt választás megejtése végett bárhova elküldi.

x **Ma nagy Szilveszter-estély a Zöldfa kávéházban.** Hol ma és mindennap a «Havasi Rózsák» női zenekara tartja hangversenyét Weisz Andor zongoraművész, Erdélyi Paula hegedűművész és Nagy László cigányprimás közreműködésével. Számos látogatást kér a társulat.

IRODALOM.

Mi ketten.

Egymásra leltek, összejöttek
Az álmok fényes reggelén:
Egy halvány arcú szőke lány s egy
Könnymű, kis jogász-legény. —

S aztán bohóan általéltek
Egy napsugáros, szép tavaszt,
Amelynél szebb dall, szebb virágot
A szívben semmi nem fakaszt.

És végül mégis szélylyel váltak:
A szőke lány s a kis legény. —
És most búsan siratják egymást
A megtört álmok éjjelén . . .

Pelle János.

A »Borromeus« hitszónoklati havi folyóira XX. évfolyamának 2. és 3. füzeté a következő gazdag és érdekes tartalommal jelent meg: 1. Ujév ünnepére: Szent szövetség Krisztussal életre halálra. Gerebenics Sándor, szerkesztőtől. — 2. Vízkereszt ünnepére: Jézus az egész emberiném királya. Kováts Gyula dr., szatmári tanítónőképző-intézet igazgatótól. — 3. Vízkereszt után I. vasárnapra: Jézus az ifjuság királya. Szuszai Antal, szentszéki tanácsos, dobsinai plébánostól. — 4. Vízkereszt után II. vasárnapra: Jézus a mindenség királya. Ujlaki K Dezső, baranya-darászi plébánostól. — 5. Vízkereszt után III. vasárnapra (Szentcsalád ünnepe). Jézus a keresztény család királya. Gerebenics Sándor, szerkesztőtől. — 6. Vízkereszt után IV. vasárnapra: Jézus az Egyház kormányzó királya Tauber Sándor dr, szombathelyi papnöveldéi aligazgató, theológiai tanártól. 7. Gyertyaszentelő-Boldogasszony ünnepére: Üdvösségünk Jézus és Mária kezében. Papp Antal, káptalan-vissi plébánostól. — 8. Vízkereszt után V. vasárnapra: Jézus mini ítélkező király. (Homilia.) Plébánostól. Hetvened-vasárnapra: Álljunk be végre-valahára munkásoknak az Ur szőlőjében! (Homilia) Gerebenics Sándor szerkesztőtől. — 9. Hatvanad-vasárnapra: A Szentírás Istennek a szava. Biblikustól. — 10. Ötvened-vasárnapra: Távolítsuk el a hályogot lelkünk szeméről! Nemotól. — Alkalmiak: 11. Év utolsó estéjére: Podraczky István dr, v. püspök, káptalani helynök, roznyói nagypréposttól. 12. Szentségimádásra: Jézusnak szerető jelenléte a legm. Oltáriszentségben. Fr. Leo a So. Emerico, O. C. D. 13. Balázs-áldás alkalmára: Testi és lelki torokbaj óvszere. Nemotól. 14. Hamvazó-szerdára: Mire való a hamvazás? (Oltárbeszéd.) Gerebenics Sándor szerkesztőtől. 15. Esketésre: I. A boldogság házi-butora. Szuszai Antal, dobsinai plébánostól. II. Megszentelt szerelem. Pannüntól. 16. Apácák fogadalmi ünnepségére. Krisztus arái. Hoffmann Károly dr kalocsai apátkanonoktól.

A jeles folyóirat, melyet a ft. papságnak a legjobb lélekkel merünk ajánlani, Gerebenics Sándor győri székesegyházi hitszónok szerkesztésében jelenik meg Győrött (Káptalandomb), a hol évi 8 korona fejében megrendelhető.

Az Egyházi közlöny. (szerkeszti Gerely József) XVII. évf. 51. számának tartalma:

Vezérezik: Hanuy Ferencz dr., Gloria, pax. — Egyetemes egyház: Vatikáni hírek. — A pápa olasz lengyelekhez. — A katolicizmus Norvégiában. — Székesegyházszenetelés Cochiban. — Samassa bibornoksága. — Időszertű kérdések: Dr Fallenbüchl Ferencz, Karácsonyi szertartásos miniszteriumok. — Lelki-

pásztor: Hodoegus. A pap áldozása szentmisén kívül. Társalgó: Agoston Ignác, Karácsonyi gondolatok. — (Sz. A.), jótékonyág. — Tötössy Miklós dr., A Szent-adalbert-társulat. — A hét krónikája. — Irodalom: Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII, Esterházy-utca 15.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: délután 3 órákor: Smólen Tóni este Kukoricza Jónás (János-vitéz paródiája.)
Hétfő: d. u. János vitéz (Halmágyi Anna bemutatkozója) este Az ember tragédiája. A
Kedd: Tavasz B.
Szerda: Párbaj (először) C.
Csütörtök: Párbaj. A.
Péntek: Bolond. B.
Szombat: Bolond. C.
Vasárnap: d. u. Smólen Tóni este: Fehér Anna (először.)

A januári műsor.

A színügyi bizottság tegnap, szombaton délután rövid ülést tartott, dr. Hoványi Géza elnökte alatt Rimler Károly polgármester, Stark Gyula, dr Mihely Lajos, dr Gyémánt Jenő, dr Kurländer Ede, dr Halász Lajos és Juricskay Barna jegyző jelenlétében. Elfogadták a szinigazgató által január hónapra kitűzött darabokat, amelyek a következők:

<i>Párbaj</i> (uj),	Nebánt virág,
<i>Fehér Anna</i> (uj),	Tavasz,
<i>Doritt kisasszony</i> (uj),	Dr Klausz,
<i>Bohém szerelem</i> (uj),	Miss Hobbs,
<i>Kütleki hercegnő</i> (uj),	Kis pajtás,
Bolond,	Elektra,
Mulató Istenek,	Fenn az ernyő (ifjusági előadás),
Ripp,	Vörös sapka,
New-York szépe,	Liliom Klári.
Csepürágók,	

Érdekes esték. Az ujév első heti műsora érdekes színházi estéket ígér. Szerdán mutatja be a társulat Henry Luvedan szenzációs sikerű drámáját, a »Párbaj«-t, melyet csütörtökön megismételnek. Pénteken és szombaton a fantasztikus magyar operett, a »Bolond« kerül felelevenítésre. Vasárnap mutatják be a Király-színház új műsordarabját, a »Fehér Annát«-t, melyre meghívja az igazgató a szerzőt: Gárdonyi Gézát.

EGYESÜLETEK.

Orvosok szakülése. A »Biharmegyei Orvos Gyógyszerész- és Természettudományi-Egylet« 1906. január hó 4 én délután 6 órákor szakülést tart, melyre a t. egyleti tagokat ezenel meghívom. Kelt Nagyváradon, 1905. decz. hó 29-én. Konrad Béla egyleti jegyző.

A réti népkör közgyűlése. »A réti népkör« rendkívüli közgyűlése 1905. december hó 31-én ma vasárnap d. u. 3 órákor lesz megtartva. Elnökség.

MULATSÁG.

Jogász-bál.

A nagyváradai bálók legfényesebbike szokott lenni a jogász-bál. A jogakadémia polgársága ez idényben első bálját január 23-án fogja megtartani a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben. A bál fényes sikerének eléréséért nagyban fáradozik a rendezőség és mindent elkövet, hogy a régi jó hírnév ne homályosod-

jék. A bála a következő meghívót bocsájtották ki:

A nagyváradi kir. kath. jogakadémia polgársága segítő egyesülete javára nagyságos özv. Nadányi Miklósné urnó védnöksége mellett 1906. évi január 20-án a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben bált rendez. Kezdeté este 9 órakor. Belépési jegy személyenként 5 korona.

Rendezőség: Nagy Jenő elnök, Mezey Gyula alelnök, Majos Jenő alelnök, Tunyogh Lajos pénztáros, Fekete Ferencz ellenőr, Fényes Ödön háznagy, *Rendező bizottsági tagok:* Balogh Zoltán, Bartha Béla, Beóthy Miklós, Bige József, Bölöny István, Böszörményi László, Csányi László, Czelláth Árpád, Fluk Dezső, Házy Imre, Jäger Imre, Kovalszky Kálmán, Lukács Imre Béla, Miskolczi Hugó, Nadányi Jenő, Nikodém Lajos, Patti Nagy Lajos, Pallay Béla, Petrán György, Raffay Gusztáv, Rednik Gábor, Suhajda Béla, Szeverényi Zoltán, Török István, Várzeghy Lajos.

TÁVIRATOK.

A nemzeti ellenállás.

Budapest, decz. 30. (Saját tud. táv.) *Barsmegyének* eredeti ötlete támadt a nyakára küldött megyelők installálásának módjára. Elhatározta ugyanis, hogy a közgyűlési termet istállóvá alakítja s abba sárga fekete takaróval borított szamarakat állít be ezzel a felirattal. cs. és kir. megyebizottsági tagok.

Esztergomban Szabó Mihály Hontmegyébe kinevezett főispán lakása előtt nagy tömeg verődött össze s a sárga-fekete megyefőnököt macskazenével tisztelte meg. A katonaság kivonulván, a tömeg hangos abczugolás közben szétoszlott.

Csikmegye az ellenálló vármegyékhez csatlakozott és elhatározta, hogy a kormány által kinevezett megyefőnöknek a közgyűlési termet át nem engedi s aki őt támogatja, annak nevét márványtáblára vésvé adja át a közmegegyezésnek.

Pestmegye tisztviselőinek fizetését Prónay báró kiadta. A 65-ös bizottság Beniczky alispánt üdvözölte.

Turóc megye alispánja bejelenti ifj. Justh György főispán felmentését és Köcsön Lajos kinevezését. A közgyűlés a távozó főispán iránt jegyzőkönyvileg fejezte ki elismerését, az új iránt pedig bizalmatlanságot szavaz és tőle a támogatást megvonja.

Makón Hervay alispán tiszteletére fáklyásmenetet rendeztek. Az üdvözlő beszédet Lakatos megyebizottsági tag üdvözölte.

Hódmezővásárhelyen a behívott pórtartalékosok családtagjainak segélyezésére társadalmi akciót indítottak. Eddig összegyűlt 5000 korona. A város közgyűlése ugyanezen célra 9000 koronát szavazott meg.

A kormány erőszakoskodik.

Budapest, decz. 30. (Saját tud. táv.) A belügyér Budapest székesfőváros polgármesterét rendeletben felhívja az önkéntesen befizetett adók kiszolgáltatására. Halmos polgármester kijelenti, hogy a belügyminiszter rendelete törvénytelen ugyan, de a főváros érdeke az önkénte-

sen befizetett adók kiszolgáltatását kívánja.

Lányi igazságügyér magához rendelte Grill járásbíró, ki Fazekas pestmegyei főjegyző ellen a vizsgálatot vezeti, hogy tőle ezen ügyben információt szerezzen.

A Magyar Nemzet vezércikkben írja, hormány rendeleti uton életbe lépteti az autonóm vámterületet.

Megtámadott képviselő.

Budapest, december 30. (Saját tud. táv.) Sátoraljai helyről érkezik a hír, hogy *Andrássy Géza* orsz. gyűl. képviselő kocsját *Verbó* falu közelében öt ember megtámadta s revolverrel lövöldözött a képviselő kocsjára. A csendőrség szigorú nyomozást indított.

Az orosz forradalom.

Berlin, decz. 30. (Saját tud. távirata.) Varsói magánjelentések szerint a külfölddel való forgalom még mindig nincs helyreállítva, mert a Varsó-Skierniewicze közötti vasuti vonal meg van rongálva. Az este a katonaság néhány torlaszt minden ellentállás nélkül szétrombolt. A katonaság ez alkalommal öt sortüzet adott, de senki sem sebesült meg.

London, december 30. (Saját tud. táv.) A legutolsó moszkvai jelentések szerint a helyzet lényegesen javult. Végleges hír azonban még nem érkezett arról, hogy a fölkelők a fegyvert letették. Ugyalászik, hogy az immár egy teljes hét óta folyó harcoktól a küzdő felek mindkét részén többé-kevésbé kimerültek. Valószínű, hogy a forradalmárok, miután erejüket és szervezetüknek tökéletességet bebizonyították, egyelőre meg vannak elégedve és más, kedvezőbb alkalomra várnak, hogy a küzdelmet megújítsák.

Pétevári távirat jelenti: A forradalmárok Narva közelében felszaggatták a vasuti síneket a katonaságot szállító vonatok előtt. A katonaság 30 embert megölt. Sokan súlyosan megsebesültek.

Hír szerint egy egész katonai vonatot a levegőbe robbantottak.

Moszkva halottasházában 5-600 halott fekszik, kiknek kiléte ismeretlen.

NYILTTÉR.

Nyilatkozat.

A *»Tiszántúl«* tegnapi száma *»A vízvezeték újabb veszedelme«* czime alatt reámutatott azon állítólagos káros hatásra, mely az ujonnan alakult Auróra r. t. vegyészeti gyárának *»vegyeszerekkel telített szennyvizei«* okoznának Nagyvárad város vízvezeték műveiben.

Ezen minden tekintetben alaptalan hírrel szemben alólirott igazgatóság a nagyközönség tájékoztatása szempontjából a következőket tartja kötelességének kijelenteni:

Az *Auróra* vegyészeti gyár *»vegyeszerekkel telített szennyvizet«* sem a Körösbe, sem máshova levezetni nem szándékozik, annál is inkább, mivel a gyárnak szennyvize *absolute* nincs. A kutból nyert tiszta víz, mely zárt edényekben csakis hűtésre fog használtatni egy u. n. nyelögödörbe fog bocsájtatni, mely a *Köröstől több, mint 500 méternyi távolságra van.*

A gyár az iparhatósághoz bejelentett és *nem mérges* hatású aethereket fog gyártani, melyeknek melléktermékei — miután azok más-kép értékesítettek — *sem* a Körösbe, *sem* máshova sem bocsájtatnak ki. A *»Tiszántúl«* tegnapi cikkében említett ártalmas anyagok u. m. bitumenes maradék, chlormész, salétrom, a gyári üzemen *absolute* elő nem fordul.

Rendkívül sajnáljuk, hogy a *»Tiszántúl«* helytelen és hozzá nem értő információk alapján ez ügyben félrevezették, mert bármely szakértő kijelentheti, hogy az *»Auróra«* vegyészeti gyárnak üzeme a vízvezetékre semminemű irányban káros hatással nem lehet és az egész alaptalan *»aggodalom«* csakis félreértésen alapul.

Az *»Auróra«* vegygyár Részvénytársaság Igazgatósága.

Köszönet.

Az újév alkalmával kedves kötelességemnek teszek eleget, midőn hálás köszönetet mondok és boldog újévet kívánok a főtiszt. lelkeskedő Papságnak, valamint minden kegyes pártfogómnak, kik üzletemet a lefolyt évben támogatásban részesítették s kérem a nagybecsű bizalmat a jövő évben is részemre fentartani.

Részemről főtörekvésem leend ezután is a már 42 év óta fennálló üzletem elismert jó hírnevét megővni s a nagybecsű megrendeléseknek potosan megfelelni.

Hódolatteljes tisztelettel

OBERBAUER A. utóda
egyházi felszerelési gyáros

Budapest, IV., Váci-utca 17. sz.

József kir. herceg és Klótild kir. hercegné asszony ó cs. és kir. fens. udvari és a budapesti oltáregylet szállítója.

Nagybecsű vevőkörömnek, üzletbarátaim és jóakaróimnak ez uton is

boldog újévet

kivánok

Szilágyi Géza,

órá- és ékszerész, Szent László-tér.

Igen tisztelt vendégeimnek, jó barátaimnak és ismerőseimnek kivánok

boldog újévet

KARNER GYULA,
a Pannónia-étterem bérlője.

Mélyen tisztelt vendégeimnek, jó ismerőseimnek és barátaimnak ez uton

boldog újévet

kivánok

Róth S. József, a Zöldfa-kávéház bérlője.

Igen tisztelt vendégeimnek, jó barátaimnak és ismerőseimnek ez uton kivánok

boldog újévet

SCHILLER JÓZSEF,
a »Pannónia«-szálloda és kávéház tulajdonosa.

Mélyen tisztelt vendégeimnek, jó barátaimnak és ismerőseimnek ez uton kivánok

BOLDOG ÚJ ÉVET

Klein Miksa, a »Sas«-kávéház bérlője.

Tisztelt vendégeimnek, ismerőseimnek és jó barátainak ez uton kívánok
boldog újévet
 Stern Sándor, a „Széchenyi-kávéház” bérleje.

Tisztelt vendégeinek, ismerőseinek és jó barátainak ez uton kíván
boldog újévet
 SZAUER és DOLGOS, a Bazár-vendéglő tulajdonosai.

Tisztelt vendégeimnek, jó barátainak és ismerőseimnek
BOLDOG ÚJÉVET kívánok
 Schüch József, a Széchenyi-szálloda és étterem bérleje.

T. vendégeim, ismerőseim és jó barátainak ez uton kívánok
boldog újévet
 Stern Hermann, az Emke-kávéház tulajdonosa.

Nagyrabecsült vevőimnek és jó ismerőseimnek ez uton is kívánok
boldog újévet
 KÁDÁR JÁNOS.

Mélyen tisztelt vendégeimnek és jó ismerőseimnek ez uton is kívánok
BOLDOG ÚJÉVET
 Maresch Károly, a Zöldfa-szálloda és étterem bérleje.

Nagyrabecsült vendégeimnek, ismerőseimnek és jóakaróimnak ez uton kívánok
boldog újévet
 Kurtág Dezső, a Lloyd-kávéház tulajdonosa.

Nagyrabecsült vendégeimnek, jó barátainak és ismerőseimnek ez uton is kívánok
boldog újévet
 POLLÁK GYULA, a »Szinházi bodega« tulajdonosa.

Nagyrabecsült vendégeimnek, jó barátainak és ismerőseimnek ez uton is kívánok.
boldog újévet
 FÜLÖPI ISTVÁN, az »EURÓPA«-szálloda és vendéglő tulajdonosa.

Nagyrabecsült vendégeimnek, jó barátaim és ismerőseimnek ez uton is kívánok
boldog újévet
 KLEIN LAJOS, a KORONA-kávéház tulajdonosa.

A »BIHAR«-kávéház nagyrabecsült vendégeinek, jó barátainak és ismerőseimnek ez uton is kívánok
boldog újévet
 1428 Breyer Károly, kávé.

Nagybecsü megrendelőimnek, jó barátainak és jó ismerőseimnek ez uton is
BOLDOG ÚJÉVET kívánok
 Ifj. UJLAKY ISTVÁN, cipész.

TÖRT SZÁMOK
 TANÍTÁSA ÉS TANULÁSA
 középiskolába készülő tanulók, kisiparosok és kisgazdák számára.
 Irta: RÁTKAY JÓZSEF.
 Kapható a Szent László nyomdában.
 Szilágyi Dezső-utca 5. sz.
 Ára 20 fillér.
 Videkre 25 fillér előleges beküldése mellett bérmentesen küldetk meg.

Kemény Béla
 magánmérnöki irodáját
 — a fő-utczai —
 Rimanóczy-házba helyezte át.

Az „Első nagyváradai czipő-és csizmagyár”
 Moskovits Farkas és Tsa cég,

mely 370 alkalmazottat és munkást foglalkoztat és kizárólag a legfinomabb lábbelieket *kézimunkával* készítetteti.
 Nagyvárad, Kossuth-u. 5 számú saját házban (volt rendőrségi épület) levő
 kicsinybeni eladási üzletében
 férfi, női, fiu és gyermekczipőket, vizmentes csizmákat, eredeti gyári árban — minden pár lábbelin a szabott ár rá van plombálva — árusít.
Kitűnő anyag! Legjobb szabás! Tartós munka!
 Kényelmes viselet! Legdivatosabb fagon!
 Telefon: 417.

BUTOR-IPARTELEP
 Nagyvárad, Szent László-tér
 RIMANÓCZY-HÁZ. Holdas templom mellett.
 Telefonszám az egész megyére 584.
 Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy
butor
 nagyraktáramban
 modern szalon-, ebédlő-, háló- és fürdőberendezések, valamint mindenemű tükör, réz- és vasbutorok a lehető legszolidabb árszámítás mellett a **legszébb kivitelben** szerezhetők be.
Saját műhelyemben személyes felügyeletem mellett készülnek minden e szakmába vágó **asztalos, kárpitos és díszítő stb. munkák, javítások** a legjutányosabb árszámítás mellett
 Tisztelettel
Büchler Márton.

REGÉNYCSARNOK.
Gyorgyejev Foma.
 Irta: Gorkij Maxim 16.
 Fomát Majakin fogadta, aki melléje ült a kocsiba s izgatott kérdéseire nyugodtan felelt, miközben zöldes szemével egyre nézegetett:
 — Apád elvesztette az esztét!
 — Iszik?
 — Még rosszabb . . . egészen megbolondult. Értsd meg . . . egy asszony van nála.
 — Nos? — kiáltotta Foma, aki e percz-

ben Pelagejára gondolt s szívében hirtelen nagy öröm ébredt.

— Belékapaszkodott és kiszipolyozza.

— Csöndes asszony?

— Ó? Csöndes . . . mint a tüzvész. Hetvenötezer rubelt sinkofált, ki az apád zsebéből.

— Ugy? Ki az az asszony?

— Medinszkája Zsófia.

— Istenem! Lehetséges volna ez?

Majakin nevetséges arcot vágott s a meggyőződés hangján mondta:

— Elment az eszed, fiam. Isten úgy segít, hogy elment. Térj már magadhoz!

Majakin hangosan nevetett, miközben kecskeszakálla rezegni kezdett. Foma sokáig nem tudott tisztába jutni az öreggel, aki nagyon nyugtalanodott szaggatottan beszélt, szitkozódott, köpködött. Végre kiderült, hogy Pavlovna Medinszkája Zsófia, a gazdag építész felesége, aki pról volt híres, hogy sehasem fáradt ki jótékony eszmék megvalósításában, arra birta Ignácot, hogy hetvenötezer rubelt adjon egy éjjeli menedékhely és egy népkönyvtár alapítására. Ignác rögtön kifizette ezt az összeget és nagylelkűségeért az összes lapok nagy dícsérő cikkeket irtak róla. Foma gyakran látta ezt az asszonyt az utcán s tudta róla, hogy egyike a város legszebb asszonyainak s hogy sok rosszat beszélnek róla.

— Ez az egész? — kiáltott Foma mikor, az öreg befejezte.

— Sok pénznek tartod te azt az összeget?

— Soknak.

— Igen?

— De apának van elég.

Majakin összerézett, megvetően nézett a fiura s gyenge hangon kérdezte tovább:

— Ezt te mondd?

— Én.

— Ez nem igaz. Ezt a te gyermekes ostobaságod mondta. Az én osobaságom pedig,

melyet az élet milliószor kipróbált már, azt mondja: Te még kölyök-kutya vagy, ráérsz olyan nagyon vastag hangon ugatni.

Fomát nagyon sértette a durva hang, melylyel Majakin beszélt. Uralkodott haragján, de határozott hangon mondta:

— Semmi oka sincs, hogy gorombáskodjék velem. Nem vagyok már gyermek.

— Nem? — mondta Majakin gunyosan.

Foma föl pattant:

— Azt mondom, hogy kikérem magamnak ezt a hangot.

— Hm! Nagyon jól Bocsásson meg! Majakin hallgatott. A kocsi most kanyarodott be az utczába s Majakin barátságosan így szólt:

— Nondd csak, fiam, kin köszörülted így le a fogaidat?

— Ugy-e élesek? — kérdezte Foma.

— Elég élesek. Jól van, fiam . . . nagyon jól van. Én is, atyád is, attól féltünk, hogy olyan álmos ember lesz belőled. Nos, ugy-e pálinkát is tudsz már inni?

— Tudok.

— Nagyon jó. Nem árt. Csakhogy nagyon őszinte vagy . . . úgy látszik, minden pópának kivallanád az összes bűneidet. Fontold csak meg a dolgot. Ez nem szükséges.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

Budapest, decz. 30.

Osztrák hitelrészvény	678
Magyar hitelrészvény	706
Leszámitoló bank	499
Rimamurányi	548
Osztrák-m. államvasuti részvény	681.75
Közuti vasut	582.50
Városi villamos vasut	316.50

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, decz. 30.

Buza okt.	16.38
Rozs okt.-re	13.16
Tengeri április 1906	13.38
Zab ápr.-ra	13.16
Repeze aug.-ra	21.06

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905 decz. 30 án

Magyar aranyjárdék 4%	114
Magyar koronajárdék 4%	95.50
Magyar koronajárdék 3 1/2%	86.70
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	96
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	96.50
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcson	213.50
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcson	158.50
Osztrák járdék papírban	99.30
Osztrák járdék ezüstben	100.30
Osztrák korona járdék	117.15
Osztrák járdék aranyban	99.50
1860. oszt. államsorsjegyek	157.50
Osztrák-magyar bankrészvény	16.30
Magyar hitelbank részvény	793.75
Osztrák hitelbank intézeti részvény	679.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	667.50
20 frankos arany (Napolendor)	19.14
Német birodalmi márka	117.70
London vista	240.17
Páris vista	95.17
20 márkás arany	23.50

SZERKESZTŐI PÓSTA.

B. Gyula. Köszönjük a gyors és részletes értesítést.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUOSKICS GYULA.

Wallerstein Fülöp Fiai Nagyvárad, Bémer-tér

Ujévi maradékvásár megkezdődött!

Azon körülmény, hogy sikerült Aradon a jóhírnevű »Probst Károly és Társa Utódai« czég csődtömegét és Kolozsvárott a »Balogh és Reil«-féle áruraktárt megvennünk, azon kellemes helyzetbe vagyunk, hogy képesek vagyunk **minden versenyt felülmulva jó minőségű kézmű- és divatárubból eddig nem létezett rendkívüli olcsó árak** mellett, dus választékot szolgáltatni.

Az ujévi ünnepekhez igen alkalmas és czélszerű ajándékok beszerzésére ajánljuk dus választékú áruraktárunkat, hol **női szövetek, selymek, vásznak, feherneműek, szőnyeg, függöny, paplan és ágyneműekben** stb. dus választékot tartunk.

Fentiekén kívül rendkívüli olcsó árban szolgálhatunk boákat, női és gyermek harisnyákat, keztyüket, meleg alsó trikót, ruhákat, férfi és női ingeket, korsettákat stb.

Amennyiben ritkán kínálkozik ily kedvező alkalom, hogy jó árut meglepő olcsó áron bevásárolni lehessen, kérjük a t. cz. vevőközöniséget árubbazunk megtekintésére, előre is biztosítva, hogy **olcsó, szabott árak** mellett fogjuk a szükségletét kielégíteni.

kiváló tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai.

Kert-utca 5. számú ház és ugyanott egy Bösendorfi-zongora eladó.

Erdélyi pokróczok, flaneltakarók.

Szörme-kabátok, boák és muffok.

Női és gyermek felöltők.

Olcso kölcsön.

Tisztelettel értesitem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utca 2. sz. a. (Köröspart, Stiedl-féle ház, szemben a Rimanóczy szállodával)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiac terén banktisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyert bő tapasztalatok, valamint előkelő bankok képviselete alapján:

1. Jelzálog és hosszú törlesztéses kölcsönök (melyekben a tőke és kamat is benn foglaltatik) 10—50 évre a lehető legrövidebb idő alatt és legalacsonyabb kamattal, mellet minden előzetes díj és költség nélkül folyósíthatók;

2. régebbi tartozásokat olcsóbb kamatu kölcsönökkel cserélek fel;

3. köztisztviselőknek, katonatiszteknek, állami, megyei és városi hivatalnokoknak csekély heti részletekben törlesztendő 10—15 éves személyhitelt eszközök ki.

Mindenféle kölcsön ügyletben szívesen állok rendelkezésre és minden díjazás nélkül szolgálok felvilágosítással, utbaigazítással délelőtt 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.

Telefon szám 424

930.

A hivatalos

cs. kir. „Wiener-Zeitung“

277. számában 775. oldalon méltó módon foglalkozik Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Wilhelm-fele antiarthritis és antireumatikus vértisztító teájának gyógyhatásával!

Több irányban tett tapasztalat alapján az antiarthritis és antireumatikus vértisztító teát reumatikus és csúzos bántalmaknál kitűnő eszköznek ajánlhatjuk. Különleges hatása a test egész vértartalmán, valamint az idegrendszeren nyilvánul a mennyiben a vér sűrűsödését megszünteti, az altestben a szénsavtartalmu vengerikus vért megtisztítja, a nyálka- és epekölerakódásokat eltávolítja valamint a székrekedéseket, melyek mindannyian előidézhetik a nevezett betegségeket, megszünteti.

Ennek a teának még huzamosabb időn keresztül való használata sem nehezíti az emésztést, sőt ellenkezőleg erősíti.

Különösen ajánlatos ennek a teának a használata tavasszal, valamint zordabb és hidegebb időjárásban, a mikor a nevezett bajok föllépni szoktak és nagyon megviselik a betegeket.

Hogy megóvjuk magunkat hamis utánzatoktól, melyek a jó eredményt maguk után nem vonják, ezt az teát egyenesen Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítóól Neunkirchen (Bécs mellett) raktárából vagy ennek fiókjából kell beszerezni.

Dr. Raudnitz.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3. legfeljebb 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb árú kaphatók **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes fényképsz-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell árú kerülok eladásra. Ugyancsak kaphatók **ernst-lámpák és osmium-lámpák** gyertyánként 1-5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

— **villamosvilágítási** —

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, lámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, barakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett.

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

Villamos szerelők felvételnek a villamos műnél.

AMERIKAI

ÁRUHÁZ

kézmű- és női divatáru raktár
Nagyvárad, Fő utca (Bazár épület).

Legolcsóbban és legjobban beszerezhető

U J É VI

ajándékok.

Ez alkalommal a már ismert olcsó áraknál is olcsóbban lesz minden cikkkforgalomba hozva.

Azért árulhat legolcsóbban, mert ez üzlet
Nagyvárad legnagyobb forgalmú üzlete.

Felhívás

a Filléres Takarékszövetkezet

1906 január 1-én új évtársulatot nyit.

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama alatt — 3 éven át — *hetenként kötelezőleg fizetendő 20 fillér* képezi.

A szövetkezet célja az, hogy egy részről a tagok részére kisebb összegű hetenként ismétlődő betétek által *a vagyongyűjtést* lehetővé tegye, másrészt, hogy ugyanezen tagok betéteik arányában olcsó kamattal mellett *kölcsönöket* kaphassanak.

A beiratások a *Leszámitoló és Jelzálogbank helyiségében* (Bémer-tér, Lévaipalota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesítendőek.

A *vidéki beiratkozók* a heti befizetéseket a postatakarékpénztár útján *portómentesen* teljesíthetik.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

1407.

• FILLÉRES •

TAKARÉK- ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET.

A közelgő ünnepekre

ajánlom a következő

asztali boraimat

f. adózottan 10—25 L. fonott üvegekben (demyon)

1. n.-várad **új bor** literje **28** és fél kr.
2. 1904. **ó bor** **31** és fél kr.
3. 1904. **ó vörös bor** **45** és fél kr.

Ugyan e borokat **50—100 literes hordókban**, fogy. adó nélkül — házhoz szállítom vagy vasuti állomásra adom **18—21—35** frt. Hl. árban.

1900-as menesi finom **ó fajborok**, melyek gyógyborokul is alkalmasak; — 7 tized L-es palaczkban az ismert árakban.

Molnár Lajos,

szőlőbirtokos, Schlauch-tér 18. 1420.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítjük a háztulajdonos urakat, hogy **1906** év január hó 1-től a legmodernebb követelmények szerint, a közegészségügy szempontjából fontos újítást létesítünk vállalatunkban. A mostani szemét-ládák helyett a higiénikus érdekeknek minden tekintetben megfelelő

gyűjtő-kocsikat

állítunk fel, a melyek a szemetet **minden nap** szállítják igen t. előfizetőink házából.

Ezért is a legmélyebb tisztelettel kérjük a t. háztulajdonosokat, szíveskedjenek nagy áldozatokkal kibővített vállalatunkat kegyesen támogatni és előfizetőink sorába lépni.

1418. Tisztelettel:

A mindennapi szemétkihordó vállalat.

Telep: Lovas-utca 636. szám.

Telefon 497. szám.

Levelező-lap útján vett értesítésre megbizottunk azonnal megjelenik.

KERN ES PETROVICS

csemege, fűszer, pezsgő, bor, rum, ásványvíz és vadkereskedése

Nagyvárad, Fő-utca. (Huzella M. czéggel szemben).

Ajánljuk friss csemege árucikkeinket a legolcsóbb áron, a legpontosabb kiszolgálás mellett.

Különbéféle csemege-datolya. Compot-szilva. — Friss malaga szőlő. Szultán-füge. — Smyrna-füge.

CUKROZOTT vegyes **GYÜMÖLCSÖK**
Dejéért papirhéju mandula.

Tea-sütemények

friss minőségekben.

PÁCOLT ÉS MARINÁLT HALAK.

FRISS kelettengeri **HERING**.

Szardiniák összes nemei.

Ementhali, Groi, Gorgonzola, Strachinó, Imperial és összes csemege-sajtok.

Az arany kereszthez.

Naponta friss különféle *felvágottak*.

Vestváliai és Prágai sódar.

LIPCSEI étvágykolbászka.

Conservek. — Főzelékfélék.

Legkitünőbb rumok.

China és orosz TEÁK nagy választékban.

Legjobb minőségű **k á v é k**

Jamaika, Cuba, Ceylon, Arany-Jáva és Mokka.

Óriási választék mindenféle

cukorkákban

diszes dobozokban és kimérve.

KUGLER HENRIK (Gerbaud)

udvari czukrász összes gyártmányainak főlerakata, u. m.:

Csokoládék, cocoa,

Tea-sütemények, Mignon-sütemények és cukorkák.

Tisztelettel kérjük a t. vevőközöniséget, kik nálunk könyvecskékre óhajtanak vásárolni, bennünket értesíteni sziveskedjenek, hogy ujév előtt elküldhessük könyvecskéinket.

Tisztelettel

KERN és PETROVICS

fűszer-, csemege-, bor és ásványvízkereskedők.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok, venalzatok, gazdasági nyomtatványok, egyházi, községi és egyéb hivatalos nyomtatványok, körlevelek, levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos áruk mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfeljek,

számlák, falragaszok, béli meghívók, tánczrendek, étlapok, naptárak, palaczkfeliratok, névjegyek,

gyászlapok

stb. a nyomdai szakba vágó nyomtatványok készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

A legújabb Nagyváradon az erdélyrészi madárkiállítás

Színház-utca 4. szám alatt,
mely csak 8 napig tart.

Papagályok, majmok, harci kanárik, kardinalisok, schinai fülemülék és többféle külföldi madarak megtekinthetők és olcsón beszerezhetők. Madárnyelvágás és madárgyógyítás elfogadtatik. 1440.

Nyitva naponta reggel 8-tól este 8 óráig.

Belépti díj tetszés szerint. — Számos látogatást kér

KOCH JÁNOS.

*Olcsó, mélyen leszállított árak mellett
kerülnek eladásra összes férfi, és női
divatáru cikkek a*

Fábray Testvérek

üzlethelyiségében Moskovits-palota,

*Igazi alkalmi eladása egész finom
árúknak, különösen nagy választék
férfi ingek, gallérok, kszelők, divatos
férfi, fiu és gyermek kalapok, sapkák,
keztük, harisngák, alsó jäger ruhá-
zatok, takarók, utazó- és lópokróczok,
galocsenek, hóczipók, férfi, női és
gyermek lábbelik, egész finom minő-
ségben, olcsó árak mellett, francia
parchetek, rumburgi vásznak, szalag
csipke, selyemkendők, pamutok kü-
lönösen leszállított árak mellett.*

3000 drb férfi divat nyakkendők igazán olcsó
árban. Határozott ár, készpénzfizetés mellett.

Az üzletberendezés eladó. 1447.

Meghívás.

A Polgári takaré- és segély-
szövetkezet 1906. január hó 7-én
délelőtt fél 12 órakor saját helyiségében
(Kossuth Lajos-utca 4. sz.) tartja

rendes közgyűlését,

melyre a t. üzletrészesek tisztelettel
meghívattak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság
jelentése s ennek kapcsán az 1905. évi zár-
számadások tárgyalása, s az igazgatóság és
felügyelő-bizottság felmentvénye fölötti hatá-
rozathozatal.

2. A felszámoló 1903—1905. évi 8-ik
évtársulat üzletrészei után eső nyeremény-
osztalék megállapítása.

3. A felszámoló 1903—1905. évi 8-ik év-
társulat betétei s nyereség-osztalék kifizetési
idejének megállapítása.

4. Esetleges indítványok.*

Nagyvárad, 1905. december 28-án.

Az igazgatóság.

* Az alapszabályok 27. §-ának e) pontja szerint
csak oly indítványok tárgyalhatók, melyek 8 nappal
a közgyűlést megelőzőleg nyújtatnak be. 1439.

Felhívás jegyzésre!

A Pesti Hazai Takarékpénztár SORSJEGYEIRE előjegyzéseket
az eredeti kibocsátási árfolyamon már most elfogadunk.

A sorsjegyek február hónapban kerülnek kibocsátásra és az akkor
közzeendő hivatalos tervezetből közölhetjük, hogy a

Pesti Hazai Első Takarékpénztár sorsjegyeinek évenként HÁROM HUZÁSA lesz,

egy K 600,000 (hatszáz ezer korona) és

két K 300,000 (háromszáz ezer korona)

összegű főnyereménnyel, 50,000 K, 40,000 K, 20,000 K stb., stb.
minden huzásnál száznál több melléknyereménnyel.

A legkisebb nyeremény, melyet minden sorsjegynek nyernie kell, 105
kor.-tól 125 koronáig emelkedik, azonkívül a legkisebb nyereménnyel ki-
huzott sorsjegy tulajdonosa egy nyereményjegyet kap, a melylyel a további
nyereményhuzásokon játszik.

Ezen sorsjegyek úgy a nyeremények nagysága, mint a játékterv össze-
állítására tekintetében minden eddigi hazai sorsjegy nyerési kilátásait messze
felülmulják. — Az új sorsjegyek iránt méltán mutatkozó nagy érdeklődés
következtében ezek árfolyama előreláthatólag jelentékenyen emelkedni fog,
azért ajánljuk, hogy jegyzéseit mindenki haladék nélkül teljesítse. — A jegy-
zéseket beérkezésük sorrendje szerint fogjuk figyelembe venni. — A kibocsá-
tási árfolyam kb. 140 korona lesz. — Jegyzési bejelentésnél drb.-ként
5 korona fizetendő foglaló fejében.

Biharmegyei Kereskedelmi-, Ipar- és Terményhitelbank

NAGYVÁRAD, NAGY-TELEKY-UTCZA.

Belépési felhívás!

A „Polgári takaré- és segély-szövetkezet“
1906. január 1-én nyitja meg

11-ik évtársulatát.

A szövetkezet kizárólag azon czélnak szol-
gál, hogy kötelező heti befizetések által, apró
tökek gyűjtésével fejlessze s ápolja a takaré-
kossági szellemet, lehetővé teszi, hogy kisebb
összegek is gyümölcsöző tökévé nőhessenek s így
mindazoknak, kik keresetüknek csak kis részét
tudják félretenni, szövetkezetünk valóságos
gyűjtőpénztára.

A kötelező heti befizetés minden jegyzet
üzletrész után 20 fillér, mely 3 évig vagyis
156 héten át fizetendő, mely idő lejártá után
az összegyűjtött tőke osztalékkal együtt kiadatik.

Tagok felvétele s az új törzsbetéti könyvecs-
kék kiadása mai naptól kezdve d. e. 9—12-ig.
d. u. 3—5 óráig a szövetkezet hivatalos helyi-
ségében (Kossuth Lajos-utca sz.) eszközöltetik
Nagyvárad, 1905. nov. 6.

Az igazgatóság.

A 11-ik évtársulat befizetési napjai:

Szerdán délután . . . 3—5-ig.
Pénteken . . . 3—5-ig.

Felhívás jegyzésre!

A Pesti Hazai Takarékpénztár sorsjegyeire előjegyzéseket az eredeti
kibocsátási árfolyamon

már ma elfogadunk.

A sorsjegyek a legközelebbi hónapokban kerülnek kibocsátásra és az
akkor közzeendő hivatalos tervezetből közölhetjük, hogy a Pesti Hazai
Takarékpenztár sorsjegyeinek évenként három huzása lesz,

egy K. 600.000 (hatszáz ezer korona) és

két K. 300.000 (háromszáz ezer korona)

összegű főnyereménnyel, 50.000 K, 40.000 K, 20.000 K. stb. stb., minden
huzásnál száznál több melléknyereménnyel.

A legkisebb nyeremény, melyet minden sorsjegynek nyernie kell, 105
kor.-tól 125 koronáig emelkedik, azonkívül a legkisebb nyereménnyel ki-
huzott sorsjegyek tulajdonosa egy nyereményjegyet kap, amellyel a további
nyeremény huzásokon játszik.

Ezen sorsjegyek, úgy a nyeremények nagysága, mint a játékterv össze-
állítására tekintetében minden eddigi hazai sorsjegy nyerési kilátásait messze
felülmulják.

Az új sorsjegyek iránt méltán mutatkozó nagy érdeklődés következ-
tében ezek árfolyama előreláthatólag jelentékenyen emelkedni fog, azért ajánl-
juk, hogy jegyzéseiket mindenki haladék nélkül teljesítse. — A jegyzéseket
beérkezésük sorrendje szerint fogjuk figyelembe venni.

A kibocsátási árfolyam körülbelül 140 K lesz. — Jegyzési bejelen-
tésnél darabonként 10 korona fizetendő foglaló fejében.

1441

Központi Takarékpénztár.

Lőrincz Mór Nagyvárad, Szt. János-u. elején.

Fióközet: Zilah, Rákóczy-utca.

Ajándék tárgyak.

Gyermekek és felnőttek részére, használható, czélszerű és szórakoztató tárgyak igen nagy választéka, u. m:

Játékárak, hangszerek, torna-kellékek, utazó-kellékek, kézműves-árak, diszmű-árak, vadász-kellékek, divatos női kizitások, salon-diszek, bőr, plüs, és fa-kasetták.

984

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pöttléka

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűtéseknel bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Dr. Politzer Jakab szanatoriuma és vizgyógyintézete
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.

Bejáró és bennlakó betegeknek egész éven át nyitva.

Vizgyógymódok, villanygyógyászat, szénsavas-, törpefenyő-, ásványfürdők, forrólég-kezelés, gőzszekrény, pöstyén-izsapkúra. Inhalatók. Vibrációs massage. Hízaló- és soványító-gyógymód.

Javallva: Idegesség minden neme, gyomor-, bél-, szív-, tüdő-, légzőszervek betegségeinél. Izületi-, izom- és idegesúznál.

Kitűnő gyógyeredmények. — Állandó orvosi felügyelet. — Olesó árak.

Penzió (lakás, ellátás) naponta 5 és 7 korona.

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgál

Dr. Politzer Jakab,
az intézet tulajdonosa és vezetője.

BELÉPÉSI FELHIVÁS.

A Biharmegyei korona takaré- és hitelszövetkezet
1906. évi január 1-én

új évtársulatot kezd,
mely 1908. december hó végéig tart.

Egy üzletrész egy korona. A befizetési könyvecskék mindjárt a belépés alkalmával szolgáltatnak ki.

A szövetkezet helyisége:

a Biharmegyei Takarékpénztár 1-ső emeleti üzlethelyiségében van,
Nagyváradon, Kossuth Lajos-utca 2. sz. alatt.

Jegyzések itt, valamint a földszinten levő váltó-üzletben már a mai naptól kezdve elfogadtatnak.

Az igazgatóság.

A Liniment. Capsici comp.,
a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller pöttléka.

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölésű háziszser bevásárlásánál, — a mely minden gyógyszer-tárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre és a Richter cégre.

Nagy ujévi vásár az ujonnan berendezett **Korona- és Filler-bazárban.**

Fő-utca, városi Bazár-épület.

MEGNYILT A KORONA-BAZÁR! hol legolcsóbban lehet vásárolni ujévre mindennemű gyermek-játékokat, ajándék- és dísz tárgyakat, utazó készleteket és bőröndöket. Női és férfi fehérneműeket, dohányzó készleteket.

Régi helyiségünkben csak december hó végéig tart az eladás.

Teljes tisztelettel: **FRISS és TSA** KORONA- és FILLÉR-BAZÁR. Fő-utca, városi Bazár-épület.